VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 27 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, maalisk. 3 p. 1966 — Thursday, March 3, 1966

British Columbian puutavaratyöläiset neuvotteluun

Neuvottelut suunniteltu aloitettavaksi maaliskuun 16; vaatimuksena peruspalkan korottaminen 50 sentillä

Vancouver. — Sanomalehtimiehet täällä olivat viikon alussa sitä mieltä, että oli olemassa yhä suuremmat mahdollisuudet siitä että Canadan länsirannikon puutavaratyöläiset voisivat turvautua lakkotoimenpiteisiin uusien työehtovaatimuksiensa tyydyttämiseksi.

Ensi kesäkuussa päättyy kaksivuotinen työnantajien ja International Woodworkers of America-union jäseniensä puolesta allekirjoittama 2-vuotinen työehtosopimus. Tarkoituksena on nyt aloittaa neuvottelut uudesta 1-vuotisesta sopimuksesta maaliskuun 16 pnä.

Union vaatimuksien joukossa lienee suurimerkityksellisin se, että työläiset vaativat 50 sentin tuntipalkankorotusta kaikille union jäsenille, joita on 26,000. Nykyinen peruspalkka on $2.36 tunnilta.

Toinen erimielisyyttä mahdollisesti herättävä työläisten vaatimus on se, että heille maksettaisiin palkka "portilta portille", eli siltäkin ajalta kuin he ovat matkustamassa työmailleen ja sieltä pois. Nykyään heille maksetaan vain siltä ajasta, minkä he viettävät työpaikoillaan.

IWAn Länsi Canadan alueneuvosto no. 1 presidentti Jack Moore sanoi koristelematta, että jos tästä kysymyksestä ei päästä sovintoon, niin se merkitsisi lakon alkamista.

Puutavaratyöläisten unio ei ole saavuttanut tätä ehtoa aikaisemmissa neuvotteluissa vaikka useat kaivosyhtiöt ja rakennusyhtiöt ovat suostuneet siihen.

Joidenkin arvioiden mukaan näihin ehtoihin suostuminen merkitsisi sitä, että metsäteollisuus joutuisi maksamaan työläisilleen noin $25,000,000 lisää vuosittain, mutta mr. Moore viittasi siihen, että tämä raha tulisi bruttotuloista — ei nettotuloista — ja olisi sen johdosta tuloverovapaata, joten yhtiöiden todelliset tulot (nettotulot) vähentyisivät huomattavasti pienemmällä summalla.

Mr. Moore tähdensi, että "kautta teollisuuden on tapahtunut työn tuottavaisuuden lisääntymistä". Hän viittasi tällöin useiden suurempien yhtiöiden tasatileihin.

Puutavaratyöläisten unio on siirtymässä myös käsittelemään kysymyksiä, jotka juontuvat siitä että myös metsäteollisuus on automatisoitumassa.

Muiden työehtovaatimuksien joukossa ovat seuraavat:

— Huomattavat parannukset lomapalkoissa.

— Kaksinkertainen palkka ylityöstä nykyisen puolentoista asemesta.

— Maksullisten sairaslomien on kasaannuttava.

— Myöhemmistä työvuoroista maksettava enemmän palkkaa kuin on maksettu tähän asti — 15 senttiä enemmän iltapäivävuorolla suoritetusta työstä ja 20 senttiä yövuorolla suoritetusta. Nykyinen palkanlisä näillä työvuoroilla on 6 senttiä.

— Että "kykeneväisyys"-vaatimus poistetaan työehdoista silloin kun on kysymyksessä työläisen vanhemmuusoikeudet.

— Että union suostumuksella voitaisiin järjestää aina kuuteen kuukauteen asti palkatonta lomaa työläiselle oppitarkoituksia varten tai siinä tapauksessa, että on kysymyksessä perhesuhteet.

— Että palkallisten lomapäivien luku korotettaisiin yhdellä kymmeneen.

Sanomalehtipaperin hinta kohosi $10 tonnia kohden

Yhdysvaltalaisten omistama Crown Zellerbach ja sen canadalainen alayhtiö ilmoittivat hinnankorotuksista

Vancouver. — San Franciscosta käsin johdettu Crown Zellerback-yhtiö ja sen canadalainen alayhtiö ovat ilmoittaneet, että huhtikuun 1 päivästä lähtien niiden myymän sanomalehtipaperin hintaa korotetaan länsirannikolla $10:lla tonnia kohden.

Crown Zellerbachin paperinhintakorotus palauttaa hinnan siihen tasoon, missä se oli marraskuussa v. 1964, jolloin useimmat länsirannikkolaiset yhtiöt seurasivat vancouverilaisen Macmillan, Bloedel and Powell River-yhtiön esimerkkiä ja laskivat hintansa.

MacMillan-yhtiö ei ole vielä ilmoittanut josko se tulisi korottamaan hintansa samassa määrässä. MacMillan-yhtiön johto on tyytynyt sanomaan vain, että vaikka joku paperiyhtiö korottaakin hintaansa, niin se ei välttämättömästi merkitse sitä, että toiset seuraisivat esimerkkiä. "Me teemme oman päätöksemme", sanoi yhtiön puheenjohtaja J. V. Clyne.

Crown Zellerbach ilmoitti, että se korottaa Yhdysvalloissa vaatimansa hinnan $134:iin tonnista. Crown Zellerbach Canada-yhtiö ilmoitti, että sen vaatima hinta kohoaa $130:iin tonni British Columbian eteläisellä alueella ja Vancouver saarella ja $135:iin tonni Albertassa ja muualla British Columbiassa. Viimeksimainittu yhtiö on 95-prosenttisesti yhdysvaltalaisen emäyhtiön omistama.

MacMillan, Bloedel-yhtiön eräs virkailija sanoi, että hinnankorotuksen leviäminen riippuu hyvin suuressa määrässä siitä mitä viimeksimainittu yhtiö päättää.

British Columbia Forest Productsin (myös sanomalehtipaperin tuottaja) varapresidentti Ian Barclay sanoi, että yhtiö on tutkimassa tilannetta.

Kun Crown Zellerbach (San Francisco) ilmoitti hinnankorotuksesta, niin siltä taholta ei annettu mitään muuta syytä kuin se, että siten saatettaisiin länsirannikon hinta samalle tasolle kuin on vallitsemassa muualla Yhdysvalloissa.

Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta miltei kaikki manteeren itäisissä osissa toimivat yhtiöt säilyttivät v. 1964 hintansa $130 tasossa Canadassa ja $134 tasossa Yhdysvalloissa huolimatta siitä, että länsirannikkolaiset yhtiöt olivat päättäneet laskea hintojaan.

Maailmanlaajuista tiedotusverkostoa suunnitellaan

Washington. — Communications Satellite-yhtiö esitti tällä viikolla suunnitelman, minkä mukaisesti se rakennuttaisi kuusi maapalloa kiertävää satelliittia, joiden avulla voitaisiin ylläpitää yhteyttä kautta koko maapallon.

Yhtiö on pyytänyt liittohallituksen yhteyskomissiolta lupaa valmistaa nämä satelliitit, jotka on suunniteltu lähetettäväksi matkalle v. 1968.

Yhtiön esittämässä anomuksessa sanottiin, että kukin satelliitti olisi kykenevä välittämään kaikenlaisten tiedotusvälineiden lähettämiä tietoja, mukaanlukien television ja noin 1,200 puhelinkeskustelua. Tässä yhteydessä mainitaan, että aikaisemmin matkalle lähetetty Early Bird satelliitti, joka on ensimmäinen kaupallisessa mielessä tätä tarkoitusta varten avaruuteen lähetetty, kykenee välittämään vain 240 puhelinkeskustelua samanaikaisesti.

Suunnitelman mukaan näiden uusien satelliittien hyötypaino olisi noin 250 paunaa verrattuna Early Birdin 85 paunaan ja niiden elinikäksi arvioidaan noin viisi vuotta.

Aikomukset on, että 48 maata, mukaanlukien Canada, osallistuvat suunnitelman rahoittamiseen.

Punnan muuttamista 10-murtolukuiseksi suunnitellaan

Lontoo. — Britannian valtionvarainministeri James Callaghan ilmoitti tiistaina, että jos labourpuolue pääsee uudelleen muodostamaan hallituksen maaliskuun 31 päivänä pidettävien yleisvaalien jälkeen, niin Britannian punnan jako muutetaan kymmenmurtolukuiseksi. Hän sanoi, että punta säilytettäisiin rahayksikkönä, mutta se jaettaisiin 100 osaan.

Nykyään punta on jaettu 20 shillinkiin ja jokainen shillinki 12 penceksi.

Australiassa otettiin käytäntöön kymmenmurtolukuinen raha helmikuun 14 pnä jättäen vain Britannian väestörikkaimmaksi maaksi, missä vielä lasketaan rahaa punnina, shillinkeinä ja penceinä. Rahanvaihdos Australiassa tuli maksamaan $60 miljoonaa.

Yhdysvallat vienee vettä St. Lawrencesta

Washington. — Yhdysvalloissa on hyväksytty laki minkä mukaisesti sallitaan maan koillisosien vesien johdattaminen muualle maassa. Seurauksena voisi olla se, että Ontarion järven ja St. Lawrencen joen alajuoksun vesipinta laskisi, aiheuttaen vahinkoa niille intresseille, jotka toimivat näillä alueilla.

Puhuessaan sanomalehtimiehille sudburylainen vesiresurssien asiantuntija Thomas W. Kierans, joka aikaisemmin esitti suunnitelman Canadan pohjoisten alueiden vesien johdattamiseksi osittaisesti etelään, sanoi, että yhdysvaltalainen laki hyväksyttiin jo viime lokakuussa kiinnittämättä lainkaan Canadan hallituksen huomiota siihen.

Mr. Kierans sanoi, että Canadan hallitus kiinnostui asiasta vasta sen jälkeen kun hän oli saattanut sen kaivos- ja teknillisten tutkimusten ministerin Jean-Luc Pepinin huomioon. Yhdysvaltain hallitus on varannut yli $70,000 niiden töiden tutkimiseksi, joiden suorittaminen on nyt oikeutettu lainvoimaisesti.

Yhdysvaltalaisessa laissa säädetään, että sen perusteella voidaan rakentaa vesisäiliöitä niille joille, jotka virtaavat Chesapeaken lahteen Atlantiin, Ontarion järveen ja St. Lawrence jokeen. Laissa sallitaan myös se, että voidaan rakentaa laitteita, joilla voitaisiin siirtää vettä yhdestä jokilaaksosta toiseen kansallisten etujen mukaisesti.

Näiden jokien vesien muualle johdattaminen voisi aikaansaada veden pinnan alentumista Ontarion järvessä ja St. Lawrencen joessa, joilla molemmilla on jo aikaisemminkin esitetty valituksia sikäli, että veden pinnan alentumisen vuoksi on jouduttu lastaamaan laivoja vain osittain sillä ei ole ollut kylliksi vettä niiden uittamiseksi täydessä lastissa.

Mr. Kierans huomioi, että kaikki kysymyksessäolevat joet sijaitsevat Yhdysvaltain alueella ja ne, joiden virtaamista Ontarion järveen ja St. Lawrence jokeen häirittäisi tämän lain perusteella, sijaitsevat pääasiallisesti New Yorkin osavaltiossa. Näin ollen nämä joet ja niiden vesien käyttö ei ole Yhdysvaltain ja Canadan välisten rajavesisopimuksen alaisia. Mainittu sopimus allekirjoitettiin kahden maan välillä v. 1909.

Samalla mr. Kierans huomioi, että mainitussa sopimuksessa on kohta, missä määritellään, että jos rajamaiden vesiä johdatetaan muualle, niin alajuoksujen intresseille on annettava korvausta sen johdosta. Mitään sellaista varausta ei ole esitetty viime syksynä hyväksytyssä yhdysvaltalaisessa laissa.

Mr. Kierans sanoi, että Canadan puolustus sellaista yksipuolista Yhdysvaltain käyttäytymistä vastaan on rappeutumassa ja että rajavesisopimuksen kiertämistä on tapahtunut.

Canadan liittohallituksen viranomaiset eivät ole täydellisesti tutkineet yhdysvaltalaista lakia, mutta joissakin piireissä ollaan myös sitä mieltä, että Yhdysvallat on täysin oikeutettu panemaan täytäntöön laissa esitetyn suunnitelman, sillä se ei merkitse välittömästi vesien johdattamista muualle, vaan niiden varastoimista.

Juopuneisuus yleisellä paikalla ei ole rikos, sanoi professori

Toronto. — Toronton yliopiston professori P. J. Griffen sanoi täällä tiistaina ,että kroonillisesti juoppojen vankeuteen tuomitseminen vain ikuistaa sen, että nämä ihmiset esiintyvät yhä uudelleen poliisioikeudessa ja saattaa heidät lopulta "skid rowlle".

Professori Giffen toimii yliopistolla yhteiskuntatieteiden, alkoholismia ja huumausaineille antautumista tutkivilla aloilla.

Hän oli sitä mieltä, että juopuneisuutta yleisillä paikoilla ei tulisi pitää rikoksena paitsi sellaisissa tapauksissa, joissa tapahtuu muita edesottamuksia.

Professori viittasi ehdottaessaan, että ryhdyttäisiin järjestämään sillä laitoksia ja työntekijöitä tämän tilanteen korjaamiseksi, sillä joita juopuneisuudesta pidättäminen on ankarampi isku juuri vähävaraisille ihmisille, kodittomille ja ystäviä vailla oleville.

Canadalta toinen silmäys NATO-liittoon nähden

Ottawa. — Puolustusministeri Paul Hellyer sanoi tiistaina, että hallituksen virkailijat olivat paremmin tutkimassa koko Pohjois-Atlantin Liiton (NATOn) rakennetta.

Puolustusministeri sanoi täällä Canadian Clubin järjestämällä lounaalla, että on hyväksyttävä huomattavat muutokset NATO-järjestössä jos siitä toivotaan hyötyä seuraavan yhden tai kahden vuosikymmenen kuluessa.

Hän sanoi että canadalaiset puolustusasiantuntijat olivat uudelleen tarkistamassa NATOn rakennetta siitä syystä, että voimasuhteissa on tapahtunut suuria muutoksia sitten NATO-sopimuksen allekirjoittamisen 20 vuotta aikaisemmin.

Puolustusministeri mainitsi, että oli kehittynyt "uusi ja voimakas Eurooppa", että NATO-järjestö oli kehittymässä korkeaporrasraskaaksi ja että itse NATO neuvostolla oli vaikeuksia päätöksien tekemisessä.

"Ovatko sodankäynnin teknologilliset muutokset olleet huomioitu kyllin suuressa määrässä harkittaessa allianssin todellista tarvetta", kysyi Hellyer.

Hän sanoi, että Canada on erittäin hyvässä asemassa tutkimaan näitä kysymyksiä ja esittämään tulevien kuukausien kuluessa ehdotuksiaan NATO-liittolaisilleen.

Mr. Hellyer ei tehnyt mitään mainintaa siitä, että Ranskan presidentti de Gaulle oli sanonut jotta NATO-liitossa olisi tehtävä joitakin muutoksia silloin kun liiton muodostamisesta tulee kuluneeksi huhtikuun 4 päivänä vuona 1969 kaksikymmentä vuotta, jolloin alkuperäinen sopimusaika kuluu umpeen.

de Gaulle sanoi joitakin päiviä sitten, että kaikkien silloin vielä Ranskassa olevien NATO-voimien on alistauduttava ranskalaiseen kontrolliin.

VIIME TIEDOT

Accra. — Ghanan uusi sotilashallitus määräsi eilen, että kaikkien neuvostoliittolaisten, kiinalaisten ja itäsaksalaisten opettajien ja teknikkojen on lähdettävä maasta. Kansallisen vapautusneuvoston johtaja kenraaliluutnantti Joseph Ankrah ilmoitti, että nämä toimenpiteis tä huolimatta Ghanalla ei ole mitään aikomuksia keskeyttää diplomaattiset suhteensa mihinkään maahan. Tarkoituksena on vain rajoittaa joidenkin maiden diplomaattikuntien jäsenlukua.

Conakry. — Ghanan viraltaan syösty presidentti Kwame Nkrumah saapui eilen länsiafrikkalaiseen Guineaan ja ilmoitti hänen tervehtiville väkijoukoille, että hän oli matkalla takaisin Ghanaan. Guinean radiossa ilmoitettiin, että kun Nkrumah saapui tänne Moskovasta hänet tervehdittiin 21 tykinlaukauksella.

Toronto. — Eteläontariolaiset kuorma-autofirmat ovat tarjonneet ajureilleen 7 senttiä lisää tunnissa sen päälle mitä ne tarjosivat aikaisemmin. Aikaisempi tarjous oli se, että 6,500 ajurin ja varastotyöläisen palkkoja korotettaisiin 51—56 senttillä. Työläisten lakko on kestänyt tähän mennessä jo 6 viikkoa.

Etelä-Vietnamista:

Yhdysvallat vaatii 'ehdotonta antautumista'

Toronto. — Ulkoministeri Paul Martinille lähettämässään kirjeessä Canadan kommunistisen puolueen kansallinen johtaja William Kashtan huomioi sen, että Canada on ehdottanut Kansainväliselle valvontakomissiolle, minkä jäsenyydessä Canada on, jotta se tutkisi mahdollisuuksia Geneven konferenssin uudelleen koolle kutsumiseksi Vietnamissa nyt vallitsevan vaaratilanteen ratkaisemiseksi. Geneven sopimuksen valvontakomission muina jäsenmaina on Puola ja Intia.

Huomioiden sen, että ulkoministeri Martin on keskustellut tästä asiasta mr. U Thantin ja mr. Dean Ruskin kanssa, mr. Kashtan haluaa tietää, että onko asiasta neuvoteltu myös Vietnamin Demokraattisen Tasavallan hallituksen ja Etelä-Vietnamin Kansallisen vapausrintaman edustajain kanssa saadakseen selville mitä ne tästä asiasta ajattelevat. "Me toivomme, että olette neuvotellut myös niiden kanssa, sillä selvää on, ettei konferenssilla ole mitään onnistumisen mahdollisuutta, ilman niiden (Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin Kansallisen vapausrintaman) ja kaikkien muiden v. 1954 Geneven konferenssiin osallistuneiden maiden hyväksymistä", sanotaan mr. Martinille lähetetyssä kirjeessä.

Ottawa. — Vastaten Uuden demokraattisen puolueen parlamenttiryhmän johtajan David Lewisin kysymykseen, ulkoministeri Paul Martin sanoi alahuoneen istunnossa keskiviikkona, että Canada on ollut Intian ja Puolan kanssa yhteyksissä ehdotuksesta, että Geneven sopimuksen valvontakomissio ryhtyisi toimenpiteisiin Vietnamin sodan ratkaisemiseksi neuvottelupöydän ääressä.

Ulkoministeri Martin antoi myös ymmärtää, että hän voi järjestää asian johdosta henkilökohtaisen kohtaamisen sekä Intian että Puolan ulkoministerien kanssa.

Kashtan sanoi ulkoministerille osoittamassaan kirjeessä, että hänen johtamansa puolueen mielestä Canadan aloite olisi merkitsevämpi ja vaikuttavampi jos se tapahtuisi siinä mielessä, että Canada vieraantuisi yhdysvaltalaisesta hyökkäyssodasta ja toimisi todellisena linjoittumattomana tässä vaikeassa ja vaarallisessa tilanteessa.

Yhdysvaltain hallitus on kerta toisensa jälkeen ilmoittanut jotta se on valmis keskustelemaan Vietnamin kriisistä "ehdoitta". Mutta tarkemmin näitä lausuntoja tutkittua havaitaan, että yhdysvaltalainen asenne on se, että tarkoitus on keskustella vain v. 1954 sopimuksesta eikä sen toteuttamisesta, sanottiin kommunistien lausunnossa, missä lisättiin syytös jotta yhdysvaltalaisella taholla pyritään vain ikuistuttamaan Etelä-Vietnamin miehittäminen ja repimään v. 1954 Geneven sopimus tavoitellen sitä, että Etelä-Vietnamia voitaisiin käyttää tukikohtana sotilaallisille toimenpiteille toisia Indo-Kiinan maita ja myös Kiinaa vastaan.

"Miten voitaisiin pitää onnistunut konferenssi sellaisin ehdoin?" sanotaan kommunistien lehdistölle antamassa lausunnossa. "Ilmeisestikin Yhdysvaltain hallitus ei halua 'ehdottomia keskusteluja' vaan 'ehdotonta antautumista'."

Kommunistien lausunnossa tähdennetään sitä, että Canadalla on huomattavassa määrässä syytä lainata huomionsa tälle asialle, sillä se on kansainvälisen kontrollikomission jäsen ja sen lisäksi oman intressinsä ja maailman rauhan turvaamiseksi sen tulisi olla kiinnostunut asiasta.

Avaruuskoirille ruokaa letkujen kautta

Moskova. — Tiistaina ilmoitettiin että neuvostoliittolaiset koirat, jotka olivat silloin kiertämässä kuudetta päivää maapalloa avaruudessa, ovat saaneet ravintonsa välittömästi niiden vatsalaukkuihin kiinnitettyjen letkujen kautta.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet selostivat sanomalehdissä julkaistussa kirjoituksessaan, että koirien vatsoihin on pumpattu taikinamaisessa muodossa lihaa, jauhoja, perunoita, vitamiineja ja vettä.

Sanomalehtikonferenssit ja yleiset kokoukset kielletty Ugandassa

Kampala. — Ugandan poliisilaitos ilmoitti tiistaina, että kaikki sanomalehtikonferenssien ja yleisten kokouksien pitäminen oli kielletty turvallisuussyistä.

Ilmoitus annettiin pian sen jälkeen kun opposition johtajat olivat kutsuneet pidettäväksi sanomalehdistön tiedotustilaisuus, missä oli tarkoitus selostaa keskustelua pääministeri Milton Oboten kanssa sen jälkeen kun viimeksimainittu peruutti maan peruslain viime viikolla.

Oppositio ilmoitti, että mr Obote oli sanonut heille, jotta hän oli peruuttanut perustuslain siitä syystä, että voitaisiin välttyä vaaralliselta ja räjähdysmäiseltä tilanteelta, mikä olisi voinut johtaa huomattaviin henkien menetyksiin.

Pääministeri väitti, että viisi nyt pidätyksen alaisena olevaa ministeriä oli suunnitellut hallituksen kaatamista vielä nimettömien ulkomaisten voimien avuin.

Äärioikeistolaisuus kasvaa L-Saksassa

Bonn. — Länsi-Saksan sisäministeriöstä ilmoitettiin tiistaina, että äärioikeistolaisuus oli lisääntymässä hälyyttävässä määrässä ja että oikeistolaisten puolueiden jäsenmäärä oli lisääntynyt viime vuoden kuluessa 33 prosentilla 28,600:aan.

Sisäministeriön raportti oli ensimmäinen moneen vuoteen, missä ilmaistiin huolestuneisuutta äärioikeistolaisuuden kasvun johdosta.

Raportissa ilmoitettiin lisäksi, että antisemitismi ja natsilaismalliset rikollisuudet olivat lisääntyneet kolminkertaisesti vuoden 1965 kuluessa. Yhä suuremmassa määrässä todettiin hakaristien seinille maalaamisia, juutalaisten uhkaamisia ja loukkaamisia, terrorismin ja natsimielisen kirjallisuuden levittämistä

Samalla ilmoitetaan äärioikeistolaisten lehtien levikin lisääntyneen huomattavasti.

2 Yhdysvaltain ydinpommia hajosi Espanjan rannikolla

Washington. — Eilen ilmoitettiin yhdysvaltalaisten viranomaisten suorittaman laajan tutkimuksen jälkeen, että 44 päivää aikaisemmin tapahtuneessa yhdysvaltalaisen pommitajakoneen ja sitä polttoaineella ilmassa täydentämässä olleen säiliölentokoneen yhteentörmäyksessä oli mennyt pirstaleiksi kaksi ydinpommia. Yhdysvaltalainen B-52 pommittajakone oli joutunut yhteentörmäykseen säiliölentokoneen kanssa lähellä Palomaresia Espanjan rannikolla Välimerellä, ilmoittivat Yhdysvaltain puolustusviranomaiset, jotka vakuuttivat samalla ettei ollut tapahtunut mitään ydinräjähdystä, että pommien ydinlataukset eivät olleet räjähdysvalmiina. Pommien hajoaminen johtui niissä käytettyjen tavanomaisten räjähdysaineiden räjähtämisestä.

Puolustusministeriön virkailijat sanoivat, että räjähdyksessä oli levinnyt alueelle jossain määrin plutoniumia ja uraania, mutta vakuuttivat, että ei ole todistettavissa jotta tämä olisi aiheuttanut mitään vaaraa terveydelle.

B-52-mallisessa lentokoneessa oli onnettomuushetkellä neljä ydinpommia, joista kaksi putosi ennen lentokoneen syöksymistä Välimereen. Yksi niistä on vielä kadoksissa meren pohjassa ja sitä etsitään sukeltajien avulla.

Viranomaiset korostivat, että ydinpommit eivät olleet onnettomuushetkellä laukaisuvalmiina.

Yhdysvaltain atomienergiakomissio on ilmoittanut, että tapahtumapaikalta on kaivettu esiin noin 1,500 kuutiojaardia maata ja kasvillisuutta kuljetettavaksi Yhdysvaltoihin, missä se on suunniteltu haudattavaksi Savannah-joen laaksoon lähelle Aikenia South Carolinassa, samalla tavalla kuin haudataan muutkin yhdysvaltalaiset radioaktiiviset jätteet.

Yhdysvaltalaisella taholla on vielä vakuutettu ,että tapahtuma ei ole johtanut mihinkään terveydelle vaaralliseen radioaktiivisuustasoon.

PUNALIPPU VENUKSELLA

Moskova. — Kolme ja puoli kuukautta sitten matkalle lähetetty tonnin painoinen neuvostoliittolainen avaruuslaiva saapui tiistaina Venukseen, ilmoitettiin eilen. Se vei sinne Neuvostoliiton lipun.

Avaruuslaiva Venus III oli toinen niistä, jotka lähetettiin matkalle jokseenkin samaan aikaan. Venus III lähetettiin matkalle marraskuun 16, neljä päivää sen jälkeen kun Venus II oli lähetetty matkalle samalle radalle. Venus II ohitti kuitenkin planeetan sunnuntaina 14,000 mailin etäisyydessä.

Neuvostoliittolainen uutistoimisto Tass ilmoitti, että Venus III oli kulkenut arviolta 24 miljoonaa mailia. Länsimaiset asiantuntijat kuitenkin sanovat, että avaruusalus oli kulkenut mahdollisesti niinkin pitkästi kuin 180 miljoonaa mailia sen johdosta, että sen rata ei voinut olla välittömästi suora.

Uutistoimiston tiedotuksessa ei selostettu josko avaruuslaiva oli kyennyt suorittamaan mitään muuta tehtävää kuin Venuksen pilvien peittämään pintaan osuminen. Venus näkyy länsipuolisella taivaalla auringonlaskun aikana ja siitä syystä sitä usein nimitetään iltatähdeksi.

Itä-Saksa anoi YKn jäsenyyttä

United Nations. — Itä-Saksa (Saksan Demokraattinen Tasavalta) on anonut oikeutta liittyä Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyteen.

Anomus esitettiin Itä-Saksan presidentti Walter Ulbrichtin Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri U Thantille osoittamassa kirjeessä.

Kirjeen antoi Puolan suurlähettiläs Bohdan Lewandowski YKn pääsihteerille toimien täten välittäjänä Itä Saksan hallituksen ja YKn välillä.

Eräs U Thantin puhemies ilmoitti, että pääsihteeri toimittaa kirjeen Jordanian suurlähettiläs Muhammed H. El-Farralle, joka toimii Turvallisuusneuvoston presidenttinä maaliskuun ajan.

On tarpeellista, että Turvallisuusneuvostossa ensin hyväksytään jäsenanomukset, jotka sittemmin toimitetaan Yleiskokoukselle ehdotuksineen Yleiskokouksen ratifioimista varten. Yleiskokous ei aloita istuntojaan ennenkuin syksyllä.

Tarkkailijat täällä ovat sitä mieltä, että Itä-Saksalla on varsin vähän mahdollisuuksia päästä YKn jäseneksi, sillä länsimaisella taholla on vielä huomattavassa määrässä veto-oikeuksia Turvallisuusneuvostossa. Eräs YKn puhemies sanoi, että tämä oli ensimmäinen kerta kun Itä-Saksa oli esittänyt virallisen anomuksen päästä YKn jäseneksi.

Länsi-Saksa ei myöskään ole YKn jäsen, vaan sillä on ollut tarkkailijajoukko YKn päämajassa.

Niin Pohjois- kuin Etelä-Koreakin sekä Pohjois- ja Etelä-Vietnamkin ovat aikaisemmin esittäneet jäsenoikeusanomuksensa mutta kaikki nämä on hyljätty. YKn jäsenyydessä on nyt 117 maata.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Uudet vaalit Britanniassa

Kuten on jo pitemmän aikaa julkisen sanan piireissä kaavailtu, pääministeri Harold Wilson tiedoitti maanantaina, että Iso-Britanniassa suoritetaan uudet vaalit maaliskuun 31 päivänä ja että vaalien keskeisenä tavoitteena on "suuremman enemmistön saanti" työväenpuolueelle. "Uutta" tässä ilmoituksessa oli vain se, että vaalit toimitetaan sittenkin maaliskuussa, eikä huhtikuussa, kuten on myös arvailtu, sillä yleisenä käsityksenä on pitkän aikaa ollut, että puolitoista vuotta hallituspukilla äärimmäisen niukan enemmistön varassa istunut pääministeri Wilson järjestää ensimmäisessä sopivassa tilaisuudessa uudet vaalit. Pääministeri Wilsonin enemmistö onkin ollut niin pieni, että on tapauksia, joissa parlamentinjäseniä on jouduttu tuomaan tautivuoteeltakin parlamentin istuntoon äänestämään.

Nyt sen sijaan laskelmoidaan, että työväenpuolueella on mahdollisuus enemmistönsä voimistuttamiseen. Yleisen mielipiteen tutkijaliikkeet ennustavat selvää vaalivoittoa labouristeille. Erikoinen paino on varsinkin hallituspiireistä lähtöisin olleissa uutistiedoissa Pohjois-Hullin täytevaalien tuloksella. Työväenpuolueen ehdokas selviytyi siellä kasvaneella enemmistöllä voittajaksi. Yhtenä "voiton sulkana" pääministerin poliittisessa hatussa pidetään myös sitä kun pääministeri Wilson sai rautatietyöläisten liiton luopumaan lakosta. Suuria toiveita pantiin Lontoossa vielä muutama kuukausi sitten pääministeri Wilsonin Moskovan-matkaan, josta odotettiin poliittista pääomaa työväenpuolueelle. Tilanne kehittyi kuitenkin — kiitos siitä ennenkaikkea Yhdysvaltain hyökkäyssodalle Vietnamissa — siksi epäedulliseksi, että Wilsonin Moskovan-vierailu jäi lievästikin sanoen "heikonlaiseksi. Toisaalta on Britannian hallituspiireissä kuitenkin korostettu aika taitavasti, että pääministerin Moskovanvierailu oli sittenkin "hyödyllinen", ainakin sikäli, että sen avulla päästiin henkilökohtaisiin yhteyksiin Neuvostoliiton ja Ison-Britannian valtionjohtajain välillä.

Ylläolevan perusteella voidaan todeta se hirtehinen seikka, että pääministeri Wilsonin voittotoiveet perustuvat suurelta osalta sellaisiin pikkulaskelmiin, kuin Hullin täytevaalien tuloksiin. Suuren linjan teoista ei ollut tässä yhteydessä mitään puhetta. Wilsonin hallituksen perusheikkoutena on ollut ja on edelleenkin se, että hänen ohjelmansa ei ole missään mielessä nostattanut laajojen kansanjoukkojen innostusta. Wilsonin hallituksen toimesta ei ole ainakaan tämän kuluneen 500 päivän aikana voitu esittää mitään uutta tai käänteentekevää. Mieluimminkin voidaan todeta että Wilsonin hallitus on jatkanut niin sisä- kuin ulkopoliittisestikin (sisältyen viimeksimainittuun Yhdysvaltain likaisen sodan tukeminen Vietnamissa) samaa ohjelmaa, mitä vanha torypuolue toteutti ja seurasi vaalihäviöönsä asti. Tästä perusheikkoudesta myös johtuu että pääministeri Wilsonin odottama "suuri" vaalivoitto ei ole niinkään varma, miltä se edelläkerrottujen seikkojen ja vanhan torypuolueen tunnettujen heikkouksien vuoksi tällä kertaa näyttää.

Tämän maaliskuun aikana suoritettavan vaalitaistelun tavoitteena on 630 edustajapaikkaa. Työväen- ja torypuolue ovat kumpikin nimittäneet 630 ehdokasta. Kovassa puristuksessa oleva liberaalipuolue jolla on nyt vain 9 edustajapaikkaa, on nimittänyt noin 300 ehdokasta. Britannian kommunistinen puolue nimittää tiedonantojensa mukaan vain Neuvostoliiton määrän ehdokkaita niin, etteivät työväen rivit hajoaisi ainakaan sellaisissa vaalipiireissä, missä työväen vaalivoitto on täpärällä. Lokakuussa 1963 valitussa alahuoneessa oli labouristeilla 317 paikkaa, torypuolueella 304 ja liberaaleilla 9.

Nähtäväksi jää, miten "onni suosii" maaliskuun 31 päivänä eri puolueita. Tällä kertaa kyllä näyttää siltä, kiitos ennenkaikkea torypuolueen typeryyksille Rhodesian ja muissa ulkomaisissa sekä kotimaisissa kysymyksissä, että työväenpuolueella on nyt paremmat voiton mahdollisuudet kuin puolitoista vuotta sitten.

Ei ole savua ilman tulta

Vaikka Valkoisen talon eräs puhemies on syytöksen kieltänyt, niin kaikki merkit viittaavat kuitenkin siihen, että Yhdysvaltain hallitus sekaantui viime viikolla USAn kirkkojen kansallisen neuvoston asioihin vaatimalla, että mainitun kirkkokokouksen tulee "vesittää" päätöslauselmansa Vietnamin kysymyksestä.

Mainitun kirkkokokouksen eräitten nimettöminä esiintyneiden edustajien kerrottiin antaneen Associated Pressille lausunnon, että Yhdysvaltain hallituksen edustaja sekaantui asiaan nimenomaan siinä mielessä, ettei USAn kansallinen kirkkoneuvosto hyväksyisi Vietnamin asiasta samanlaista päätöslauselmaa, minkä hyväksyi maailman kirkkojen neuvosto viikkoa aikaisemmin Genevessa. Tämän syytöksen perusteella presidentti Johnsonin avustaja Bill D. Moyers oli puhelimitse esittänyt, että kirkkokous "vesittäisi" tuntuvasti hallituksen sotapolitiikkaa arvostelevaa päätöslauselmaehdotusta.

Päätöslauselmaehdotuksessa suositeltiin hetikohtaista ampumisen lopettamista Vietnamissa ja sitä, että Yhdysvaltain hallitus tunnustaisi, jotta Etelä-Vietnamissa on menossa sosiaalinen vallankumous, joka on parasta jättää itse vietnamilaisten ratkaistavaksi.

Kirkkokokouksen osallistuneiden piirien mielestä mr. Moyers soitti siksi kun presidentti Johnson on lisääntyvässä määrässä huolissaan siitä vaikutuksesta, mikä kirkkojen asenteella on maan yleiseen mielipiteeseen tässä asiassa.

Kuten sanottu, Yhdysvaltain hallitus on kieltänyt tämän syytöksen paikkansapitävyyden. Mutta tosiasia on kuitenkin, että alkuperäisessä keskustelun alaisena olleeseen päätöslauselmaehdotukseen tehtiin melko suuria muutoksia, jotka vesittivät tuntuvasti sen sisältöä. Hyväksytyssä muodossa tässä päätöslauselmassa toistetaan USAn kirkkojen kansallisen neuvoston viime joulukuussa hyväksymä kanta, missä suositellaan, että Yhdysvaltain tulisi vetää sotajoukkonsa pois Vietnamista, mutta ehdotetaan samalla, että yhdysvaltalaisten joukkojen tilalle olisi Vietnamiin vietävä YK:n asevoimia, mikä olisi käytännöllisesti katsoen Yhdysvaltain valloitusyrityksen jatkamista Korean sodan malliin.

Tahiti -- pulmallinen paratiisi

Jo vuosisatojen takaisissa matkakuvauksissa, siirappi-iskelmien sanoissa ja matkatoimistojen mainoksissa Tahiti on yhtäpitävästi kuvattu "rakkauden ja ihanan laiskottelun unelmamaaksi".

Ja epäilemättä tämä kooltaan suurin Ranskan Polynesiaan kuuluvista saarista — joita sillä kaikkiaan on 103 — omaa paljon sellaista kiehtovuutta, joka sykähdyttää matkailijoita: yltäkylläinen trooppinen luonto ja sen asukkaiden kaikesta rotuajattelusta vapaa esiintyminen, jonka elämänasema kiteytyy alati viljeltyyn sananparteen: "älä suotta vaivaudu!"

Mutta vaikka tahitilainen saattaakin tyydyttää yksinkertaisimmat tarpeensa ja vaikka hän nykyisin saattaakin olla jo transistoriradion tai moottoripyörän omistaja, niin se ei silti merkitse, että hän olisi täysin tyytyväinen ostovoimaansa tai hallitukseensa.

Nykyajan tahitilaisella on historiallinen perinne, jolla ei ole mitään tekemistä sen velton alistuvuuden kanssa, jota matkamainokset tai tietty matkakirjallisuus niin mielellään viljelee. Tahitilaisten kääntämiseksi kristinuskoon brittiläiset lähetyssaarnaajat tarvitsivat kaksi vuosikymmentä, vuodesta 1797 vuoteen 1815. Se oli tulos, johon päästiin vain ihmisten joukkotuhon avulla. Huolimatta lähetyssaarnaajien innosta ja myös päälliköiden tuesta, jotka nopeasti käsittivät uuden uskonnon tuomat edut, esiintyi vielä vuosina 1826—1830 jatkuvia levottomuuksia.

Myöhemmin kun Ranska 1834 oli julistanut Tahitit protektoraatikseen, tukahduttivat päälliköt — brittiläisen konsulin Pritchardin ollessa pääneuvonantajana — kansannousun, joka merkitsi kolme vuotta kestäneitä verisiä taisteluja. Sama toistui vuonna 1888.

Toisen maailmansodan jälkeen leimahti suuri katumielenosoitus sen johdosta, että hallintotehtävissä oli vain valkoisia. Se pakotti ranskalaisen kuvernöörin 1947 kompromissiratkaisuun, joka enteili muutoksia siirtomaaisäntien ja väestön välisissä suhteissa. Pouvanaa, mies joka oli mielenosoitusliikkeen takana, perusti samana vuonna "Tahitin kansan demokraattisen liikkeen", ensimmäisen todella tahitilaisen puolueen.

Alkuasukasväestön elintason nostaminen, maareformi ja tahitilaisten ottaminen hallinnollisiin tehtäviin — ne olivat Pouvanaan vaaliohjelman keskeiset kohdat, joilla hän 1951 sai 70% äänistä valittaessa Ranskan Polynesian kansalliskokousta.

Vuosi 1958 toi kuitenkin puolueelle takaiskun. Puoluekoneistossa esiintynyt epäyhtenäisyys johti sekaannuksiin toimitsijoiden keskuudessa ja se antoi tuulta purjeisiin liittopuolueen vastaoffensiiville, joka vetosi Ranskan vastaisiin patriottisiin tunteisiin. Pouvanaan asennoituminen verotuskysymykseen ja hänen yrityksensä etääntyä Ranskasta hankkivat hänelle vihollisia liike-elämän ja kotimaisen porvariston piirissä.

Ranskan Polynesian yhteiskunnallisessa elämässä esiintyy nykyisin kaksi ryhmittymää, jotka ovat jyrkästi vastakkaisia toisilleen. Yhdellä puolella ovat "demit" — puolinaiset — kansallinen pikkuporvaristo, jonka käsissä on osa virkakoneistoa, osa matkailijaliikenteestä ja kauppa. Vaikka se ei edustakaan rotuajattelua, niin se on kuitenkin omaksunut eurooppalaiset elämäntavat ja puhuu ranskaa. Kasvatuksensa ja uskollisuutensa vuoksi ranskalaisia tapoja kohtaan — jotka tahitilaisten enemmistölle ovat vieraita — se on turvannut itselleen korkeamman yhteiskunnallisen aseman. Tämä kerrostuma toimii ranskalaisten ja tahitilaisten suurten polynesialaisten joukkojen välissä. Varsinainen kansa taas asuu maaseudulla tai saarilla, joilla "demit" käyvät vain vaaliaikoina, eikä sillä ole muita näköaloja kuin isoisän aikaisin menetelmin harjoitettu maatalous. Nuoriso ja muut yrityshaluiset voivat toivoa saavansa palkkatyötä Papeetesta tai Maketean fosforikaivoksista, mutta epäonnistuttuaan he vain lisäävät sitä työttömien joukkoa, joka kasvavassa määrin kansoittaa pelti- ja pahvihökkeleitä kaupunkien liepeillä.

Näiden olosuhteiden vallitessa ei ole yllättävää, että polynesialaiset ovat kovin vähän kiinnostuneita niistä edistystä koskevista ihanteista, joita "demit" heille omien etujensa nimessä tarjoavat. Tätä asennetta tukee halukkaasti kirkko joka toivoo voivansa lisätä kannatustaan pitäytymällä arkaististen elämänmuotojen säilyttämiseen. Siten ollaan avoimen ristiriidan edessä: köyhästä luokasta tulee yhteiskunnallisen vanhoillisuuden edustaja ja se vastustaa rikkaiden ihannoimia uudistuksia.

Y k s in kertainen polynesialainen on siten alati kiperän pulman edessä. Hän ei nimittäin suoralta kädeltä hylkää eurooppalaista elämäntapaa ja yhtä vähän hän suree vanhaa sivistystään, jota hän lisäksi huonosti tuntee. Kuitenkin hän on riittävästi realisti todetakseen, että yhteiskunnan kehitys on nopeutunut ja kehitys suuntautuu häntä itseään vastaan, mikäli hän ei pidä puoliaan. Tästä kaikesta hän asettaa vastuuseen siirtomaahallinnon ja monesti se on oikeutettu johtopäätös. Ei ole yllättävää, että heti koulunsa lopetettuaan tahitilainen kieltäytyy puhumasta sanaakaan ranskaa, koska epäillään, että opetus tähtää vain siihen, että oppilaalta "ryöstetään" oma kieli ja hänet saadaan vakuuttuneeksi, että ranska onkin hänen äidinkielensä.

Tämä kirkon ja perinteen ruokkima erimielisyys "demien" ja polynesialaisten talonpoikien välillä on eräänä syynä siihen, että Ranskan Polynesiassa ei vielä tänäkään päivänä ole itsenäisyysliikettä, jolla olisi laaja kannatuspohja. Köyhän kansan keskuudessa vallitsee käsitys, että itsenäisyys veisi sen vain kaksintaisteluun "demien" kanssa, johon se ei tunne itseään kypsäksi. Itsenäisyyden puolesta esiintyvät "demit" ovat kuitenkin toistaiseksi kiinnostuneempia yhä vielä ranskalaisten hallitsemista virkapaikoista kuin näiden peruuttamattomasta vetäytymisestä pois maasta. Tämä ainutlaatuinen tilanne on peräisin ennen kaikkea Ranskan Polynesian maantieteellisestä asemasta ja luonnonrikkauksien puutteesta, joka ei suosi mainittavaa teollisuutta. Ranska, joka on kiinnostunut saarista enemmän strategisesti kuin taloudellisesti antaa niille yhä finanssiruiskeen joka merkitsee noin 550 frangia asukasta kohden, ja se vastaa noin kuudennekselta tuotannosta saatua tuloa. Ranskalaisten äkillinen vetäytyminen pois merkitsisi sitä että "demit" joutuisivat tinkimään verraten korkeasta elintasostaan.

Maaseutuväestölle tämä muutos ei olisi läheskään yhtä mullistava, sillä alkeellisten tuotantomuotojen vuoksi siihen kätkeytyy yhä huomattavia reservejä. Tämä ilmeni kouriintuntuvasti toisen maailmansodan vuosina, jonka aiheuttamista puutteista polynesialaiset selviytyivät paljon paremmin kuin monet eurooppalaiset kansat. Pitäytyminen perinteisiin johtaa tätä kautta siihen, että saarien maaseutuväestö olisi eräissä tapauksissa valmis vapaaehtoisesti palaamaan näihin poikkeuksellisiin oloihin. Lopuksi on muistettava, että välittömästi itsenäisyydestä hyötyvät ovat myös niitä, jotka eivät siitä milloinkaan puhu: mahtavat pääomakonsernit, kuten Indo Kiinan Pankki, joka tällöin saisi vapaat kädet.

Kun puhutaan Tahitin itsenäisyydestä, niin silloin ajatellaan todellisuudessa enemmän Amerikan holhousta. Amerikkalaisten turistien runsaskätisyys, tulva-aallon tavoin maassa liikkuvat amerikkalaiset kolmannen luokan elokuvat, jotka antavat USA:sta ihannoidun kuvan, johtavat harhaan kansan, joka ei juuri ole kiinnostunut aatteellisista asioista.

Taloudellinen tilanne on enemmän kuin synkkä. Turistiliikenteestä odotetaan sensaatiomaisia tuloja, jotka voisivat korvata Maketean fosforikaivosten panoksen, kun ne on louhittu tyhjiksi seuraavan kymmenen vuoden aikana. Mutta matkailijaliikenteestä saatavat tulot menevät muutamien suuryrittäjien taskuun ja alkuasukasväestö hyötyy siitä vain muutaman sadan palveluspaikan muodossa.

Ranskan Polynesian viisivuotissuunnitelman (1961—1965) laatijat laskevat maaseutuväestön elintason laskevan jo pelkästään väestön lisääntymisen vuoksi. Vuoteen 1975 mennessä ei odoteta mitään parannusta — ranskalaiset viranomaiset ovat vaikean tehtävän edessä.

Kokemuksesta tiedetään kuitenkin, että siirtomaavallat voivat aikaansaada vain väliaikaisia ratkaisuja hallitsemissaan maissa esiintyviin vaikeuksiin. He voivat tehdä valinnat vain politiikan radikaalin käännöksen tai romahduksen välillä.

Angelo Sarto.

"Kapinapapilta" tie pystyssä

Los Angeles. — Kiistelyn alaiseksi joutunut roomalaiskatolisen kirkon pappi, jonka katsantokannat kansalaisvapauksista ja ammattiyhdistysoikeuksista johti siihen, että hänet pidätettiin toistaiseksi papin viran toimituksesta, voi joutua kaiken lisäksi kodittomaksikin.

Rev. William H. DuBay tiedoitti perjantaina, että hän muuttaa maanantaina Synanon House-nimiseen, yksityisesti omistettuun huumausaineorjien kotiin Santa Monicassa.

Synanonin eräs puhemies ilmaisi kuitenkin viikon vaihteessa epäilynsä isä DuBayn asukkaaksi hyväksymisestä kun Rev. DuBay on myöntänyt, että hän liittyi kolmisen kuukautta sitten sosialistipuolueeseen.

"Synanonilla ei ole mitään poliittista suuntaa, eikä se voi tehdä mitään sellaista, joka voitaisiin tulkita sosialismin hyväksymiseksi", sanoi tämä tuntemattomana pysytellyt Synanonin puhemies.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mandi Salo, Beaver Lake, Ont., täyttää tiistaina, maaliskuun 8 pnä 84 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

HULLUUDEN HUIPPUNÄYTÖS

(Yhdysvaltain) senaattori Russell B. Long (D-La) sanoi, ettei hän omaksu sellaista pelkoa (että Kiina liittyisi Vietnamin sotaan — V).

"Jos tämän suurmaan pitää tulla nöyryytetyksi (humiliated) jos sen on hävittävä, juostava pois ja tultava alennetuksi toisen luokan valtaksi sen pikkumaan (Pohjois-Vietnamin) toimesta", hän sanoi, "siinä tapauksessa toivon, että Kiina liittyisi sotaan.

"Tälle maalle (Yhdysvalloille) olisi suuri nöyryytys se jos pieni 16-miljoonainen kansa saattaa sen häviölle. Jos meidän on pakko hävitä, silloin on parempi hävitä 700 miljoonaa asukasta käsittävälle maalle."

— New York Times, helmik. 17 p.

ONKO CIA KUVASSA MUKANA?

"Sotilasvallankaappausepidemia, joka varsinkin Aasiassa näyttää olevan muodissa, voi luonnollisesti johtua näiden maiden demokraattisesta kehittymättömyydestä sekä siitä, että ne miehet, joilla on aseelliset joukot takanaan, eivät voi vastustaa kiusausta kaapata valtaa.

Mutta toisaalta ei tunnu aivan mahdottomalta, että vallankeikaukset, nimenomaan Länsi-Afrikassa ovat toteutetut tietyn suunnitelman mukaisesti. Senpä vuoksi ei voikaan olla kysymättä onko vallankaappausten takana jokin ulkovalta, jonka osuus tulee paljastumaan vasta myöhemmin."

— Suomenmaa, Helsinki.

EHKÄISYPILLERIEN KÄYTÖSTÄ JA ARVOSTA

Yli viisi vuotta on kulunut siitä kun ensimmäiset suun kautta nautittavat ehkäisypillerit nimeltä Enovid saivat hallituksen ruoka- ja rohdoshallinnon hyväksymisen ja asetettiin markkinoille suurin "fanfaarein," kirjoittaa sisarlehtemme Naisten Viiri ja selittää: Jos sen ajan lääketieteellisiin raportteihin on uskomista, niin täydellisen raskauden ehkäisyväline lopultakin keksittiin naisia varten. Kuitenkin siitä lähtien tuskin on kulunut ainoatakaan kuukautta, ettei jokin rohdosyhtiö toisi kauppaan jotakin uutta ja tehokkaampaa ja parannettua ehkäisypillerien versiosta — niiden joukkoon kuuluen uusi parannettu Enovid nimellä tunnettu syntyväisyyskontrollipilleri. Epäilijät ovat viisastelleet, että on niin helppo parantaa täydellistä, samaan aikaan kun herkkäuskoiset ovat antaneet rohdosyhtiöille tilaisuuden korottaa tuotteidensa hintoja uusiin korkeuksiin.

Naiset ovat varmaankin lukeneet tusinoittain artikkeleja ehkäisypillereistä ja siis heillä on syytä uskoa, että tietävät niistä kaiken mitä niistä voidaan sanoa. Asia ei kuitenkaan ole niin.

Vasta nyt, kun arvion mukaan yli kolme miljoonaa maamme naista on ruvennut säännöllisesti käyttämään suun kautta nautittavia ehkäisypillereitä ja jolloin lääketieteellä on takanaan viiden vuoden kokemukset niiden käytöllisessä käytössä, vasta nyt alkaa olla riittävästi tietoja naisille voidakseen tehdä järkevän päätöksen siitä, omaksuuko hän vai ei tämän määrätyn menetelmän perheensä koon kontrolloimiseksi. Tämän kysymyksen kanssa painiskelevat terveysviranomaiset, jotka perustelevat mielipiteensä kokemuksien kautta saatuihin tilastoiden ja yksilöiden havaintoihin, ovat montaa eri mieltä, vaihdellen varoittamisesta syövän vaarasta aina riemukkaisiin väitteisiin, että mitään mahdollisuuksia ei ole olemassa siitä, että jotakin menisi väärin pellereitä nauttiessa. Mutta kuten voidaan odottaa, kummallakin puolella ei ole monopolia totuuteen nähden. Pillerit ovat osoittautuneet olevan verrattain turvallisia. Kuitenkin lukuisia odottomattomia ja ennustamattomia sivuvaikutuksia on myös ilmestynyt.

Denverissä asuu nuori nainen, jonka kokemuksissa tyypillistyy sadat tapaukset, joita on sattunut kautta maan. Työssä käyvä nuori nainen kiirehti työhön joka aamu ja toisinaan unhoittaa nauttia pillerinsä. Illalla hän ei muista onko vai ei hän ottanut pillerinsä. Hän tuli raskaaksi pillerien nauttimisen aikana ja jatkoi niiden nauttimista niin kuukauden ennenkuin käsitti mitä oli tapahtunut.

Hänen tyttölapsensa, samoin kuin niin monet muut lapset, joiden äidit nauttivat syntyväisyyskontrollipillereitä silloin kun olivat jo raskaana, tuli "miesmäiseksi" voimakkaiden hormoonien seurauksena ja syntyi viallisena.

Toisissa tapauksissa miesmäistyminen ei ole niin laajaa, että leikkaus täytyisi suorittaa niinkuin denveriläisen naisen lapsessa, mutta varmuudella ei voida sanoa kuinka vakaviin probleemeihin se saattaa johtaa tulevaisuudessa, sillä nämä lapset ovat vasta korkeintaan neljän vuoden vanhoja.

Tätä tyttölasten miehistymistä ei aiheuta mikään määrätty suun kautta nautittava ehkäisypillerilaji. Eri lajit eroavat siinä, miten ne käyttävät kahta eri hormoonia, rogestogenia ja estrogenia ja jokainen tabletti sisältää noin 20 pros. Mutta Sloan-Kettering Instituuten lääkäri Murphy sanoo, että "kaikki sukupuoli-streroid hormoonit voivat aiheuttaa naispuolisessa sikiössä miesmäistymistä."

Nämä hormoonit ovat todenneet monella tavalla olevansa ilmiömäisen voimakkaita lääkkeitä, joista pienin ei ole niiden kyky estää raskaaksi tuleminen. Ja kuten on asia kaikkiin voimakkaisiin lääkkeisiin nähden, niin tulee käyttää tarkalleen juuri annettujen ohjeiden mukaan.

Syntyväisyyskontrollopillereitä, siten kun niitä käytetään nykyään, nautitaan kerran päivässä jatkuvasti 20 päivää alkaen viidennestä päivästä kuukautisten jälkeen. Jos nainen voi seu-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Maailman turuilta

TOISEN EDESTÄ SOTAVÄESSÄ

Tukholma. — Ruotsin armeijan pääesikunta tutkii parhaillaan petostapausta, jossa erään nuorukaisen väitetään suorittaneen toverinsa asevelvollisuuden 10,000 kruunun (noin 6.200 mk) korvausta vastaan.

— Suoritin parhaan kaverini asevelvollisuuden, otsikoi aikakaulehti Fib-Aktuellt artikkelin, jossa nimensä salassa pitävä nuorukainen selostaa tapausta. Tämä 21-vuotias kertoo suorittaneensa ensin oman asevelvollisuutensa eräässä Etelä-Ruotsin varuskunnassa. Päästyään siviiliin hän pian lähti suorittamaan parhaan ystävänsä kansalaisvelvollisuutta.

Norrlannissa sijaitsevaan varuskuntaan. Ystävän isä tarjosi hänelle tästä palveluksesta 10.000 kruunun korvauksen, ja hän hyväksyi tarjouksen harkittuaan ehdotusta jonkin aikaa.

PÄIVÄN PAKINA

PAPEILLE OMA AMMATTIYHDISTYS

Niin sanottujen "valkokaulustyöläisten" järjestämisestä on viime aikoina puhuttu paljon. Valitettavasti teot ovat jääneet tähän mennessä laihanlaisiksi.

Pappien järjestymisestä omaan ammattiyhdistysliittoonsa ei ole julkisuudessa puhuttu ennen halaistua sanaa, mutta nyt on sekin asia tullut keskustelun alaiseksi kun jotkut alemmalla portaalla olevat papit ovat esittäneet, että heidän ammattikuntansa tarvitsee myös ammattiyhdistysliikkeen suojaa työnantajain mielivaltaisuuksia vastaan säädyllisten palkkojen puolesta.

Asian johdosta julkisuudessa esitetyistä lausunnoista saa myös sen vaikutelman että papitkin tarvitsevat todella oman ammattiyhdistysliikkeensä turvaa.

Eräs kalifornialainen roomalaiskatolisen kirkon pappi — Rev. William H. DuBay on uutistietojen mukaan ehdottanut, että USAn 58,000 "secular" eli maallikkopappia tulisi järjestää palkka- ja muiden etujensa vuoksi omaan ammattiyhdistysliittoonsa.

(Secular pappeja ovat ne, jotka eivät kuulu uskonnolliseen veljeskuntaan, vaan ovat välittömästi paikallisten piispojen alaisia. Suurin osa paikallisseurakuntien papeista on näitä "secular" pappeja jotka tulisivat tämän ehdotuksen mukaisesti a m m a t tiyhdistysliikkeen alaiseksi.

Pastori DuBay on ilmeisesti joutunut kiusalliseen tilanteeseen sen vuoksi kun hän v. 1963 yritti saada Los Angelesin arkkipiispan, James Francis Cardinal McIntyren sivuutetuksi virkapaikaltaan sen syytöksen perusteella, että mainittu arkkipiispa ei ollut antanut "moraalista johtoa rotusyrjintäkysymyksessä."

Pastori DuBay kannattaa sitä, että pappien ammattiyhdistysliitto yhtyisi AFL-CIOn jäsenyyteen ja hän esittää pappien ammattiyhdistyksen ohjelman perustaksi seuraavaa:

1 — Valitusten lainmukainen käsittelykoneisto niin, että sen lopputuloksena on sitova oikeuspäätös;

2 — Hallinto-ohjelma, mikä takaa papeille kuulusteluoikeuden vertaistensa toimesta ennen kuin piispa voi toteuttaa mitään viraltapidäty päätöksiä;

3 — "Vapaus saarnata, kuten papin omatunto käskee."

4 — Ammattipalkkataksat mitkä poistaisivat uskonnollisten palvelujen ostot ja myynnit, ja minkä perusteella papit tulisivat varakkaista riippumattomiksi".

Viimeksimainittuun liittyy todennäköisesti sellaisten "uskonnollisten toimenpiteiden kaupustelu" kuin esim. hautaus-, vihkimä-, kastetoimien suorittaminen erikoismaksua vastaan.

"Me amerikkalaispapit tarvitsemme ammattiyhdistysliittoa yhtä paljon kuin opettajatkin tarvitsevat heidän liittoansa sillä papit, kuten opettajatkin ovat työntekijöitä", sanoi Rev. DuBay.

Pastori DuBay ei ole ilmeisesti alallaan ainoa "työläinen" joka tuntee asemansa epävarmuuden "työnantajainsa" edessä.

Tähän viittaa mm. paavi Paavalin äskettäin Vatikaanissa antama lausunto roomalaiskatolisen kirkon "kapinoitsija-pappien" asiasta.

Helmikuun 22 pnä julkaistussa APn uutistiedossa kerrottiin paavin kehoittaneen kapinoitsevia pappeja etsimään ensi tilassa "omaa sisäistä reformia".

Mainitun uutistiedon mukaan paavi esitti nämä neuvonsa eräälle yhdysvaltalaispapille, joka johtaa kirkon traditsionistista liikettä ja 27:lle argentinalaispapille, jotka syyttävät piispaansa siitä että hän on "liian konservatiivinen".

Saman uutistiedon mukaan Rev. Commar A. DePauw — belgialaissyntyinen pappi — menetti pappisoikeutensa siksi kun hän ei ollut kunnioittanut Baltimoren Lawrence Cardinal Shehanin auktoriteettia.

Argentiinassa, Mendoza maakunnassa yritti 27 pastoria saada piispa Alfronso Maria Butlerin erotetuksi toimestaan sen väitöksen perusteella, että piispa on ollut haluton toteuttamaan Vatikaanin ekumeenisen neuvoston päätöksiä .

Viime maanantaina Vatikaanista saapuneessa APn uutistiedossa kerrottiin taas, että noin 1,000 pappia pyytää vuosittain vapautusta naimattomuus- ym. lupauksistaan, ja että viimeksikuluneen 10 vuoden aikana on tällaisia anomuksia esitetty noin 10,000.

Monet näistä miehistä ovat heittäneet papinviran ja solmineet siviiliavioliiton, mutta haluaisivat nyt tulla hyvinä uskovaisina (ei pappeina) takaisin kirkon jäsenyyteen.

Pappislupauksesta vapautusta on mainitun uutistiedon mukaan anottu muistakin syistä: juopottelu-ongelman sekä hengellisten kriisien johdosta jne. Roomalaiskatolisessa kirkossa on viimeksikuluneen 10 vuoden aikana ollut 420,000 pappia. Tämä tarkoittaa, että 1 42:sta papista on anonut papinvirasta vapautusta vuodesta 1956 lukien.

Mainitun uutistiedon mukaan Vatikaani on lähettänyt kaikille piispoille salaiset ohjeet siitä miten tulee vastaisuudessa käsitellä tällaisia asioita.

Ylläoleva näyttää osoittavan, että pappienkin ammattikunnassa on melkoista tyytymättömyyttä palkka- ja työolosuhteiden tiimoilta.

Ammattiyhdistysmiehinä ja -naisina me luonnollisesti kannatamme papeille täyttä ammatillista hen tiukan tullen lakkoutumisoikeus parempien palkkojen ja työolosuhteiden puolesta sekä työnantajain mielivaltaisuuksia vastaan. — Känsäkoura.

Urheilua

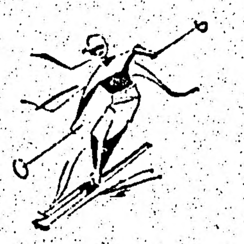

Norjan ja Wirkolan juhla, Suomelle pettymyksen päivä

Oslo. — MM-hiihtojen viimeinen päivä päättyi miltei täyteen kaaokseen sumuisella Holmenkollenilla. Siitä huolimatta viimeinen päivä oli Norjan. Pikkumäen kultamitalimies Björn Wirkola otti kultamitalin myös isossa mäessä tullen siten kisojen mäkikuninkaaksi.

Jaettavana olevan päivän toisen kultamitalin ottivat Neuvostoliiton hiihtäjättäret, kuten odotettiinkin. Mutta norjalaiset huolehtivat myös viestissä mausteista, sillä he yllättivät ennakkokaavailut sijoittumalla hopealle, joka tuli kisojen kovimman kaksoiskampapilun tuloksena viestin maalisuoralla, jossa norjatar ohitti Ruotsin ankkurin.

Suomelle MM-hiihtojen viimeinen päivä oli musta sekä mäessä että viestissä. Suomen naishiihtäjät eivät saaneet kisoissa yhtään ainoata kunnon sijoitusta ja viestissäkin Suomen joukkue jäi viidenneksi. Mäessä oli paras suomalainen Niilo Halonen seitsemäs.

Canadalaisista hyppäsi parhaiten 47. sijoittunut John McInnes tuloksella 146.7 (66—68), toiset canadalaiset sijoittuivat seuraavasti: Jacques Charland 51., Ulf Kvendbo 56. ja Max Pel! 58.

VIIMEINEN PÄIVÄ MM-KILPALADULLA

Naisten 3x5 km:n viesti: 1) Neuvostoliitto (Klaudia Bojarski — Rita Atshkina — Alevtina Koltshina) 56.04.2; 2) Norja (Ingrid Wigernäs — Inger Aufles — Berit Mördre) 57.59.8; 3) Ruotsi (Barbro Martinsson — Britt Strandberg — Toini Gustavsson) 58.00.7; 4) Itä-Saksa (Gabriele Nobis — Anna Unger — Christine Nestler) 59.19.6; 5) Suomi (Toini Pöysti — Eeva Ruoppa — Senja Pusula) 59.20.3.

"Ison mäen" epäviralliset tulokset: 1) Björn Wirkola Norja 215.3 (84.5—78.5); 2) Takashi Futisawa Japani 207.6 (80—80); 3) Kjell Sjöberg Ruotsi 204.6 (77.5—80); 4) Jiri Raska T-slovakia 203.9 (82—77.5); 5) Christoffer Selbekk Norja 202.1 (80—80); 6) Koba Tshakadse N-liitto 199.7 (80—76.5).

—•—

MM-mitalit

	K	H	P
Norja	5	2	1
Neuvostoliitto	3	2	1
Suomi	1	3	2
L-Saksa	1	1	1
I-Saksa		1	
Japani		1	
Ruotsi			3
Sveitsi			1
Italia			1

NLn opettajattaret opettivat hiihdossa

Oslo. — Neuvostoliiton naishiihtäjät jatkoivat odotetusti tappavaa tahtiaan myös 3x5 km:n viestissä. Bojarski, Atshkina ja Koltshina ilmestyivät maaliin omassa ylhäisessä yksinäisyydessään. Heidän jälkeensä ei tullut ketään, sitten oli pitkä tauko ja vasta sitten Norjan ja Ruotsin ankkurit armottomasti taistellen hopeasta. Isäntien tyttö osoittautui viime metreillä voimakkaammaksi ja valtasi hopean. Tämä oli samalla ensimmäinen kerta kun norjalaistytöt sijoittuivat mitaleille MM-kisoissa.

Suomelle päivä oli synkkä, joskin sellaista jollakin tavoin viiden ja kymmenen kilometrin kilpailujen jälkeen jo osattiin pelätä. Viides sija. Edellä muun muassa Itä-Saksa. Ensimmäisen kerran Suomen hiihtäjättäret kotiutuivat MM-kilpailuista ilman mitalia.

Oma osuutensa suomalaistyttöjen heikkoon menestykseen oli myös epäonnistuneella voitelulla. Pöysti ja Ruoppa hiihtivät pitävillä mutta täysin luistamattomilla suksilla. Pysyin nousut hyvin mukana, mutta alamäessä toiset päästivät lennossa ohitse kertoi Toini Pöysti hiihtonsa jälkeen.

Eva Ruoppa oli vihainen kuin ampiainen maalipaikalla osuutensa tehtyään. — Nousuissa tavoitin aina saksalaista aivan silmissä, mutta laskuissa hän luisti jälleen leikitellen karkuun.

Neuvostoliiton opettajattaret hallitsivat suvereenisesti latutaistoja. He eivät siis malttaneet luopua ammatistaan edes MM-kisaladulla.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

TULn painin voima Pohjois-Suomessa

Helsinki. — TUL:n painin voima on *Pohjois-Suomessa ja liiton ylivoimaisesti* vahvin seura on Haukiputaan Heitto, jonka miehet valtasivat viime sunnuntaina päättyneissä mestaruuskilpailuissa kahdeksasta kirkkaimmasta mitalista viisi. Kuudeskin oli aivan käden ulottumilla. Painin suurimmasta yllätyksestä vastasi Haukiputaan 18-vuotias Heino Jämsä voittamalla 63 kiloisten sarjan mestaruuden. Toiset kirkkaimman mitalin saaneet ovat Veikko Järvelä, Eero Tapio, Väinö Hakkarainen, Jouko Arffman, Ivar Vacklin ja Osmo Hakala.

TUL:n PAININ MITALIMIEHET

52 kg: 1) Veikko Järvelä, 2) Martti Pykäläinen, 3) Timo Rantala.
57 kg: 1) Arto Kyllönen, 2) Mauno Ukkola, 3) Arvi Kousa.
63 kg: 1) Heino Jämsä, 2) Jorma Juoperi, 3) Lauri Ollikainen.
70 kg: Eero Tapio, 2) Risto Hannus, 3) Pentti Jakonen.
78 kg: 1) Väinö Hakkarainen, 2) Mikko Ranta, 3) Erkki Hämäläinen.
87 kg: 1) Jouko Arffman, 2) Helge Vigell, 3) Tage Nordström.
97 kg: 1) Ivar Vacklin, 2) Frans Kiviniemi, 3) Reijo Pulkkinen.
Yli 97 kg: 1) Osmo Hekkala, 2) Reino Marjanen.

—•—

Jouko Launonen vei kirkkaimman

Helsinki. — Luistelun SM-kilpailujen ennätykset muuttuivat kaikilla matkoilla Rovaniemellä sunnuntaina jatkuneissa kilpailuissa. Jouko Launonen korjasi odotetusti mestaruusmitaleista kirkkaimman 184,825 pisteellä Hopeaa vei tasaisen varmasti luistellut Lapin Lukon Raimo Hietala 188,875 pisteellä. Pronssin otti Vaajakosken Pekka Halinen 190,815 pisteellä.

TULOKSIA

1500 METRIÄ
1) Jouko Launonen 2.12,3
2) Pekka Halinen 2.13,8
3) Raimo Hietala 2.14,4

10,000 METRIÄ
1) Jouko Launonen 16.40,1
2) Kalervo Hietala 17.15,9
3) Rauli Helen TUL 17.21,6

500 METRIÄ
1) Jouko Jokinen Lapin Lukko 42,1
2) Seppo Hänninen Outokummun Partio 42,3
3) Jouko Launonen Jyväskylän Kisatoverit 42,8

5,000 METRIÄ
1) Jouko Launonen 7.59,2
2) Raimo Hietala 8.08,4
3) Olavi Hjellman 8.14,0

—•—

Bliznetsov ylitti 503

Baltimore. — Neuvostoliittolainen seiväshyppääjä Gennadi Bliznetsov teki lauantaina Baltimoressa pidetyissä yleisurheilun sisähallikilpailuissa uuden Neuvostoliiton ennätyksen seipäässä ylittämään 503 cm. Samoissa kilpailuissa hyppäsi amerikkalainen maailmanennätysmies John Pennel 472 cm.

TILATKAA VAPAUS

Jääkiekkoilun MM-kisat alkavat tänään Ljubljanassa

Ljubljana, Jugoslavia. — Jääkiekkoilun MM-kilpailut alkavat täällä tänään, torstaina ja päättyvät sunnuntaina maaliskuun 13 p.

Tänään suoritetaan kaikkiaan neljä ottelua, joista mainittakoon erikoisesti Neuvostoliiton ja Puolan sekä Canadan ja Yhdysvaltain ottelut.

Canadan joukkueen neuvonantajana toimiva Rev. David Bauer sanoi keskiviikkoiltana, että hänen poikiensa moraali ja kunto on hyvä vaikka canadalaisilla onkin ollut huononlainen menestys esikisoissa. Tshekkoslovakian joukkue löi viime viikolla Canadan joukkueen kahdesti maalein 4-0 ja 4-3. Yhdysvaltain joukkue löi Canadan Belgradessa viime sunnuntaina maalein 2-1. Mutta Canada voitti Jugoslavian maajoukkueen maanantaina 7-1.

Ennakkosuosikkina näissä kilpailuissa on nopea ja hyväkuntoinen Neuvostoliiton joukkue. Mainiota yhteispeliä pelaavalle Tshekkoslovakian joukkueelle povataan etukäteen toista palkintoa ja Canadalle, jos onni on myötä, kolmatta sijaa. Mutta kilpailuissa voi tapahtua monenlaisia yllätyksiä ja kukaan ei siis voi varmuudella sanoa, miten lopulta ottelut päättyvät, sillä voittajaksi voi selviytyä loppujen lopuksi mikä tahansa johtava joukkue.

—•—

Clarke taas kunnossa

San Francisco. — Australialainen Ron Clarke teki perjantai-iltana uuden sisäratojen epävirallisen *maailmanennätyksen* kahden mailin juoksussa ajalla 8.28,8. Entinen ennätys 8.30,8 oli amerikkalaisen Jim Beattyn nimissä.

—•—

Nilsonin ennätystahti jatkui

Örnskjöldsvik. — Jonny Nilsson saavutti kaksi uutta Ruotsin ennätystä Ruotsin mestaruusluistelujen toisena päivänä sunnuntaina, Örnskjöldvikissä. Päivän avauslajissa 1500 metrillä hän luisteli uudet ennätysnumerot 2.12,2. Tehtyään 10,000 metrillä numerot 16.08,5, joka myös oli voittoaika, Nilsson saavutti uuden maansa ennätyksen myös yhteispisteissä 182,932.

1500 metrillä jakoivat toisen sijaa Jonny Höglin ja Örjän Sandler ajalla 2.14,3.

—•—

Clay--Terrell nyrkkeilyottelu Montrealiin?

New York. — Jos mitään lisävaikeuksia ei tule, raskaan sarjan maailmanmestaruusottelu Cassius Clayn ja Ernie Terellin välillä suoritetaan Montrealissa, maaliskuun 29 päivänä.

Illinosin osavaltion urheilukomissioni kielsi tämän ottelun järjestämisoikeuden Chicagolta. Vaikka mitään syytä tähän kieltoon ei julkaistukaan, niin yleisenä käsityksenä on kuitenkin, että Clay ei esittänyt kyllin nöyrää anteeksipyyntöä siitä kun hän on arvostellut sekä USA:n kutsuntaviranomaisia että Vietnamin sotaa. Clay on sanonut, että hän ei ole missään riidassa Vietkong-sissien kanssa eikä halua mennä mihinkään sotaan, mitä ei ole itse Allah julistanut.

Clayn sanotaan esittäneen anteeksipyynnön ammattinyrkkeilyn järjestäjille ja muille viranomaisille kaikesta siitä, mitä tahansa hän on henkilökohtaisesti heitä vastaan sanonut, mutta hän ei peruuta lausuntojaan Vietnamin sodasta eikä siitä, että hän aikoo vedota kutsuntalautakunnan päätöksestä, jonka mukaan hänet määriteltiin 1-A luokan kuuluvaksi asevelvolliseksi.

Varmaa sopimusta nyrkkeilyottelun järjestämisestä ei ole vielä Montrealinkaan kohdalta lyöty lukkoon, vaikka asiasta onkin tehty alustavat sopimukset. Yhtenä vaikeutena voi olla se, että saako kutsunnan alainen Clay luvan maasta poistumiselle vai eikö saa. Tämä ja eräät muut seikat on ratkaistava ennen kuin tämä ottelu voidaan Montrealissa mainittuna päivänä suorittaa.

Kolmikerroksinen jättiläiskone

Atlantin yli lentelee kymmenen vuoden sisällä kolmikerroksisia jättiläislentokoneita, jotka voivat ottaa yli 900 matkustajaa. Lento tulee maksamaan 90 dollaria hengeltä.

Tällaisia lupaili Lockheed-Georgia lentokonetehtaan johtokunnan varapuheenjohtaja T. R. May äskettäin Tehdas aikoo kehittää siviilimuunnoksen Yhdysvaltojen ilmavoimille rakennettavasta C-5A-koneesta. Koneen nimeksi tulee L-500, ja se valmistuu 1970-luvun alkupuolella.

Matkustajat jakautuvat kerroksittain seuraavasti: 1. kerros 278 matkustajaa, 2. kerros 399 matkustajaa ja 3. kerros 225 matkustajaa. Koneen rahtimuunnos pystyy kuljettamaan kuorma- ja kiskoautoja, jotka nykyisin kuljetetaan meritse. Se pystyy viemään 127 tonnin kuorman Yhdysvaltojen halki ja 113 tonnin kuorman Atlantin yli.

Iskun toiminnasta

Port Arthur. — Täällä v.- ja u.-seura Iskun osalle lankeaa suuri vastuu suurjuhlien urheilupuolen järjestelyistä, joka pidetään Iskun puistossa 1 ja 2 päivä elokuuta 1966. Siksipä Iskun äskettäisessä kokouksessa päätettiin pyytää ja kutsua kaikkia urheilun harrastajia ja ystäviä toimimaan tulevien suurjuhlien hyväksi. Urheiluseuroissa ovat kannattajajäsenet tehneet valtavaa työtä urheilutoiminnan edistämiseksi ja vielä parempi olisi jos he olisivat seuran jäsenkortin omaavia. Seuramme jäsenmaksu on niinkin alhainen kuin 15c kuukausi aikuisilta ja koululaisilta ja lapsilta 5c kuukausi. Samalla kun te omaatte seuran jäsenkortin kuulutte Suomalais-Canadalaiseen Amatööri Urheilu-liittoon automaattisesti ja tulette tukeneeksi sitä sillä pienellä jäsenmerkkiverolla jonka seurat maksavat liitolle.

Seuramme jäsenkirjurina on Margaret Hämäläinen ja hänen kanssaan voi sopia jäsenkysymyksistä.

Seuramme vuosikokous pidetään tiistaina, maaliskuun 8 pnä klo 7.30 illalla CSJn haalilla 316 Bay St. Uudet jäsenet tervetulleita. Kokouksessa tavataan. — P. V.

Tiedotuksia Torontosta

Toronto. — Viimeisissä kuoron harjoituksissa Olga Augusta Salo sanoi:

— Sinusta on tehty reportteri meidän lehdillemme.

— Minusta reportteri! — Sain jotenkin änkytetyksi.

— Niin juuri ja koeta vain panna töpinäksi ja "sassiin". Ja minkä O.A.S. sanoo, niin hän myöskin sitä tarkoittaa, siinä ei paljonkaan auta vastaan sanominen. Ja minä, joka olen "kärkäs" noille viroille, niin nytkin vain sanoin — se on OK. Mutta mitäs minä sitten ensimmäiseksi kirjoitan?

Annettiin lappu kouraan — tuossa on. Omasta puolesta aloitan, että kesää kohti olemme menossa, koska siitä suuresta lumenpaljoudesta jonka saimme noin kuukausi sitten, ei ole jäljellä kuin mustat röykkiöt katujen vierillä. Lumi on liian ja pölyn ansiosta muuttanut väriään.

Päivä päivältä mieletkin virkistyvät ja alamme suunnitella kesän touhuja. Niimpä Finlandia kuorollakin on monta rautaa tulessa saadakseen kokoon matkakassan jäsenistönsä lähettämiseksi ensi kesän suurjuhlaan. Yksinkertainen matka Port Arthuriin on täältä Torontosta noin tuhat mailia. Se kysyy meiltä itsekultakin virkeyttä ja ropojemme luovuttamista yhteisen suunnitelman hyväksi. Me laulun ja kulttuurin harrastajat auttakaamme toinen toistamme, yhteistyöllä ja toiminnalla saamme paljon kaunista aikaan.

Nyt ensiksi meillä on kahvi- ja seurustelutilaisuudet Martta ja Matti Antilan kodissa 180 Briar Hill Ave, maaliskuun 5 pnä. Se on ensi lauantaina heti iltapäivällä. Toinen tilaisuus on Martta ja John Saloranan kodissa 90 Atlas Ave. sunnuntaina maaliskuun 13 pnä. kello 3 ip. Näillä molemmilla kotinsa luovuttavilla perheillä olisi sellainen toivomus, että mahdollisimman monet tulisivat näihin tilaisuuksiin, joihin molempiin on hyvät kulkuyhteydet. Samalla tuette hyvää asiaa.

Finlandia kuorolaiset katsovat valoisin mielin tulevaisuuteen kun saamme uuden johtajan Laila Tammen Sudburysta. Toivotamme hänet sydämellisesti tervetulleeksi Torontoon. Koetamme kaikin yhteisvoimin lohduttaa häntä kohdanneen suuren surun johdosta, hänen menetettyä aviopuolisonsa joku aika sitten. Toivomme Laila Tammelle kestävyyttä joukossamme.

Edellisen johtajamme työesteiden vuoksi onkin koko talvi mennyt polkkaamiseksi ja valssaamiseksi, kun hän ei ole voinut saapua aikanaan ja taas on pitänyt kesken lähteä työhönsä.

Täytyy sanoa, että kuorolaiset ovat kärsivällistä joukkoa kulkiessaan kymmenien mailien matkan joka viikko harjoituksiin. Mutta onhan pitkien talviiltojen ratoksi ollut jotakin "pelleilemistä". Nyt jokainen, joka tuntee aapiskirjan kirjaimet, rientäkää suurella joukolla kuoroon — kyllä johtaja kaikista laulajan tekee.

Kuoron puolesta
MAIJA WUORINEN.

KIITOS

Sydämellinen kiitos Kirkland Laken Naistenkerholle, Ainolle ja Lempille käynneistä ja tuomisistanne.

Kiitos kaikille yhteisesti jotka kävivät minua katsomassa ollessani Kirkland Laken sairaalassa.

Teitä kaikkia kiittäen,

H. HAAPASAARI
Eby, Swastika, Ontario

Yrityksen asioista muutama sana

Poiketessani Don haalille katsomassa tulevan 60-vuotisjuhlan valmisteluita, oli ilolla merkattava, että etenkin voimistelujoukot ovat ahkerassa touhussa valmistelleet esitettävänsä. Pikkutyttöjäkin oli kolmattakymmentä, ohjaajana Elsie Jokinen, joten valmista tulee. Pikkupoikien ohjauksesta vastaavat Len Boström, Eero Takala JimHavimäki.

Oli siinä vilskettä, kun nuo nuoret miehenalut koettelivat taitojaan niin permannolla kuin vähän telineilläkin, ja kyllä kannattaa tulla katsomaan heidänkin esityksiään samoin kuin miestenkin.

Varttuneimpia naisvoimistelijoijoita taas ohjaa tunnetulla taidollaan Dolores Niskanen, ja joukkonsa onkin aivan kansainvälistä esityksissään, senhän jo entuudestaankin kaikki tietävät. Mitä muuhun ohjelmaan 27 päivänä maaliskuuta tulee, en siitä nyt vielä pidäkään suurempaa "parran pärinää" mutta uskoa saatte, että kaikki ohjelma tulee olemaan ensiluokkaista, aina seuran puheenjohtajan tervehdyspuheesta alkaen, joten pitäkäämme tämä tilaisuus kaikki mielessämme samoin kuin 25 päivän "illallinenkin", joka alkaa kello 8.

Siis tässä kuussa tavataan taaskin näissä merkeissä.

VAASAN JUKKA.

Illanviettoja Torontossa

Toronto. — Finlandia-kuoron illatsu Salorantojen kodissa 90 Atlas Ave., Toronto 10, sunnuntaina, maaliskuun 13 päivänä kello 3 ip.

Päivällistilaisuus Don haalilla sunnuntaina, maaliskuun 6 pnä klo 12.30 päivällä.

Finlandia kuoron illatsu Martta ja Matti Antilan kodissa 180 Briar Hill Ave. lauantaina 5 pnä. Seurapelejä ja kahvitarjoilua. Tervetuloa yllämainittuun tilaisuuksiin. — N.

Ehkäisypillerien käytöstä ja arvosta

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

rata sellaista ohjelmaa ilman säännöistä poikkeamista, ne tehoavat sataprosenttisesti ehkäisylääkkeinä. Rohdos-yhtiöt suorittavat niiden pakkauksen niin monella huolellisuudella, että erehdysten ei tulisi olla mahdollisia Siitä huolimatta erehdyksiä tapahtuu.

Yksi syy siihen, että pillerit epäonnistuvat raskaaksi tulon estämisessä, on vääryyden tekeminen. Teinikäiset tytöt, jotka eivät voi saada pillereitä reseptillä, varastavat äitiensä pillereitä ja panevat asperiinitableteita tilalle. Koska yhtäkkinen pillerien käytön lopettaminen, tuo eräissä naisissa erikoisen voimakkaan raskaaksi tulemisen kyvyn, niin tietenkin eräät naiset, jotka eivät milloinkaan osaa arvata mitä tapahtui, lakkaavat luottamasta suun kautta nautittaviin ehkäisypillereihin.

Jos nainen nauttii näitä pillereitä ja lyö laimin niiden nauttimisen vaikkapa vain yhtenä ainoana päivänä, hänen tulee siitä tiedottaa lääkärilleen heti. Lääkäri suosittelee korjaustoimenpiteitä.

Vastoin yleistä vaikutelmaa, tosiseikalla, että naiset saavat ehkäisypillereitä vain lääkärin reseptillä, ei ole mitään tekemistä minkään uskonnollisen painostuksen tai moraalisten yritysten kanssa, tarkoituksella estää naimattomat naiset niitä käyttämästä. Hallituksen ruoka- ja rohdosjaosto päätti asian niin silloin kun alustavat kokeilut ja kokemukset osoittivat, että samalla kun enemmistö naisista voi nauttia näitä pillereitä ilman mitään hätää tai sivuvaikutteita, merkillepantavan suuri vähemmistö naisista kärsii vakavista seurauksista.

"Pilleristä" on jo huoliakin

Melbourn. — Melbournen erään esikaupungin 20 lääkäriä on sitä mieltä, että syntyväisyyden ehkäisy on mennyt liian pitkälle Australiassa, ja että "pillereistä" voi koitua vaara maan tulevaisuudelle.

He sanovat, että joissakin kauppaloissa on syntyväisyys vähentynyt 20-prosenttisesti.

Nämä lääkärit kuuluvat Australian lääkärienyhdistyksen Melbournen koillisen esikaupunkiosaston jäsenyyteen. Viimeksi pitämässään kokouksessa nämä lääkärit hyväksyivät yksimielisesti päätöksen, jonka perusteella kehoitetaan hallitusta omaksumaan tehokkaan ohjelman, jonka avulla rohkaistaan naisia synnyttämään enemmän lapsia.

"Tähän ohjelmaan tulisi kuulua taloudellisten ja sosiaalisten esteiden poistaminen lasten synnyttämisen tieltä siten, että annetaan (hallituksen) avioliittolainoja, korotetaan äitiysavustusta ja lapsilisiä," sanotaan lääkärien hyväksymässä päätöslauselmassa. "Australian tulevaisuuden asema riippuu paljon maan väestönlisääntymisestä ja me huomioimme, että siirtolaisten saannin vaikeudet ja kustannukset ovat lisääntymässä."

PAPERIRAHASTOON ON NYT TULLUT $1,286

Lehtiemme "paperivaunulasti-rahastoon" saapui jälleen lähes 60 lahjoitusta ja niiden ansiosta hieno rahasumma, $162.20. Suurkiitos lahjoittajat.

Tätä yhteissummaa kohotti osaltaan se kun CSJn Ladysmithin osaston kassasta saapui $26.00 lahjoitus ja kun eräs "pitkäaikainen" Vapauden lukija" Beaver Lakelta lahjoitti yksilönä peräti $25.00. Kiitos toverit ja ystävät.

Aikaisemmin julkaistut erät huomioiden voidaan nyt todeta, että kampanja paperivaunulastin maksamiseksi on tähän mennessä tuottanut $1,286.02 — mikä on todella suuri apu nykyisenä aikana jolloin hinnat kohoavat kautta linjan ja yksistään sellainen paperilasti, mikä liikkeellemme jokin aika sitten tuli, maksaa noin kaksituhatta dollaria.

Lahjoituksia Vapauden ja Liekin paperirahastoon saatiin seuraavasti:

Hilma ja Ensio Wuori, Sudbury, Ont.	$ 4.00
Martha ja F. Laakso, Toronto, Ont.	5.00
Hilma ja Eino Luoma, Toronto, Ont.	2.00
Armas Kaipainen, Toronto, Ont.	2.00
Linda ja W. Jokela, Toronto, Ont.	1.00
W. Säilä, Toronto, Ont.	2.00
Helmi Nikander, Toronto, Ont.	2.00
August Meri, Toronto, Ont.	2.00
O. Tyvskä, Toronto, Ont.	2.00
Olga ja K. Hendrickson, Toronto, Ont.	1.00
Eino Wuollet, Toronto, Ont.	1.00
Oscar Orava, Toronto, Ont.	1.00
Maija ja V. Jaakkola, Toronto, Ont.	2.00
Uno Korpi, Sudbury, Ont.	5.00
Uuno Männistö, Wawa, Ont.	2.00
Vieno ja Kalle Jaakkola, Wawa, Ont.	4.00
Lilja ja Kusti Tiensuu, Wawa, Ont.	2.00
Esko Niemi, Wawa, Ont.	2.00
Sofia Pöntiö, Sudbury, Ont.	3.00
Ida Nordlund, Sudbury, Ont.	3.00
Anni Kannisto, Sudbury, Ont.	2.00
CSJn Ladysmithin osasto, Ladysmith, B. C.	26.00
Hilda ja Ander Anderson, Dinsmore, Sask.	1.00
John Särkilahti, Dinsmore, Sask.	1.00
Oscar Hauta, Dinsmore, Sask.	1.00
Heikki Heinonen, South Porcupine, Ont.	2.00
Taimi ja Hannes Purra, South Porcupine, Ont.	2.00
Bertha ja Kaarlo Toikka, Long Lake, Ont.	2.00
Pitkäaikainen Vapauden lukija, Beaver Lake, Ont.	25.00
Vic. Jutila, Beaver Lake, Ont.	5.00
Helvi Niemi, Cobalt, Ont.	2.00
Edla Niemi, Cobalt, Ont.	2.00
Joel Niemi, Cobalt, Ont.	2.00
Lempi ja Walter Myllymaa, Cobalt, Ont.	2.00
Victor Salo, Port Kells, B. C.	5.00
Rauha ja Kosti Närhi, St. Catharines, Ont.	1.00
Irene ja Hannes Vuori, St. Catharines, Ont.	2.00
Lehden lukija, St. Catharines, Ont.	2.00
J. Nissilä, St. Catharines, Ont.	2.00
E. Tervo, St. Catharines, Ont.	2.00
Theo. Repo, St. Catharines, Ont.	2.00
Uuno Harju, St. Catharines, Ont.	1.00
Uuno Virtava, St. Catharines, Ont.	1.00
Jalmari Hormisto, St. Catharines, Ont.	1.00
A. Laari, St. Catharines, Ont.	2.00
A. Wuori, St. Catharines, Ont.	1.00
Don Viren, St. Catharines, Ont.	5.00
J. Lähde, St. Catharines, Ont.	2.00
Charles Mäki, St. Catharines, Ont.	2.00
I. Mäki, St. Catharines, Ont.	2.00
Kosti Raita, St. Catharines, Ont.	2.00
J. Terho, St. Catharines, Ont.	2.00
Jack Isokangas, Port Arthur, Ont.	1.00
Ilmi Syrjä, Port Arthur, Ont.	1.20
Mike Nemm, Port Arthur, Ont.	1.00
K. Salminen, Port Arthur, Ont.	2.00
Lyyli Toikko, Port Arthur, Ont.	1.00
V. Hietaniemi, Port Arthur, Ont.	1.00
	167.20
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	1,093.82
	1,261.02
Liekissä julkaistut lahjoitukset	25.00
YHTEENSÄ	$ 1,286.02

20,000 korealaista sotilasta lisää Vietnamiin

Seoul. — Etelä-Korean hallitus hyväksyi eilen ehdotuksen päätöslauselmaksi, jonka mukaisesti lähetetään 20,000 lisää eteläkorealaista sotilasta Etelä-Vietnamiin niiden 20,000:n lisäksi, jotka kuljetettiin sinne aikaisemmin.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista keskiviikkoon klo 8—6, torstaisin klo 8—7, perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—5.

Parkway Bakers
SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
Aukioloajat: maanantaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—5 ip.
290 Queen St. West EM 3-7676
Toronto 2-B— Ont.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin WA. 3-4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

OK TRAVEL TOURS MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VALITÄMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

ONNITTELUMME JUHLALLE!
F. GUZZI SERVICE
Korjausta, viritystä, hitsausta ja auton osia
289 Fort William Rd. Puh. DI 4-1113 ja DI 4-4613 Port Arthur, Ont.

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskauppastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

VERHOILUA
- HELPOT MAKSUEHDOT
- KOHTUULLISET HINNAT
- TAATTU TYÖ

Morrison Upholstery
Puh. 675-7219
1527 Paris St. Sudbury
(10—17—24—3)

Tilatkaa Vapaus!

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

CSJ:n naistenkerhon kokous on Finnish haalilla maanantaina, maaliskuun 7 pnä kello 7.30 illalla.

Musiikkiväen kevätkonsertti Finnish haalilla sunnuntaina, maaliskuun 13 pnä kello 7 illalla.

Hiihtokisat Beaver Lakella sunnuntaina

Beaver Lake. — Kuten jo tämän lehden lukijat ovat saattaneet havaitakin, järjestää Jehu ensi sunnuntaina hiihtokisat täällä Beaver Lakella. Kovin kesäiseltä näyttää luonto, aivan kuin huhtikuun alussa. Maat ja kalliot paistavat paljaina ja mittari osoittaa lämpöasteita. Mutta ei silti tarvitse olla suuren yleisön huolissaan etteikö kilpailuja järjestetä. Onhan meillä hädän tullen Majavajärvi, ja voihan vielä viime hetkessä luntakin tulla vaikka sitä ei viikkokaupalla ole nähty kuin muutama hiutale lentävän maahan.

Kilpailut aloitetaan kello 11 ap. nuorten sarjojen hiihdolla. Kun naisten, alle 15 v. poikain, alle 14 v. tyttöjen ja alle 12 v. poikain ja alle 10 v. hiihdot on suoritettu aloitetaan klo 1 päivällä yleinen 20 km. hiihto, ikämiesten yli 35 v. 10 km pojat 18 ja alle 10 km.

Saapukaa suurella joukolla seuraamaan näitä kilpailuja. Niille jotka tahtovat kuluttaa aikaansa seurapeleissä on järjestetty hauska seurapeli jonka seurassa kuluu aika rattoisasti. Lisäksi tarjoillaan ruokaa ja kahvia, joten kenenkään ei tarvitse olla nälissään eikä janoissaan. — N.

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

Kokous tuomitsi Vietnam-sodan ja sen tukemisen

Yhtyen yksimielisesti muihin canadalaisiin jotka tuomitsevat sekä Yhdysvaltain sodankäynnin Vietnamia vastaan että Canadan hallituksen siihe sodalle antaman sivustatuen, CSJn Sudburyn osaston ylimääräisessä kokouksessa annettiin täysi kannatus Canadan Vietnamin apuna takineen konferenssin hyväksymälle päätöslauselmalle, missä sanotaan:

"Koska Yhdysvaltain (asevoimien) sota Vietnamissa ja sen siellä käymä julistamaton sota edustaa nykyhistorian yhtä julkeinta hyökkäystä, ja koska Canadan hallitus, vaikka onkin pakeutunut rauhanmanttelin, on syyllistynyt kanssarikollisuuteen puolustelemalla näitä Amerikan toimenpiteitä, sen vuoksi päätettäköön, jotta me vaadimme Canadan hallitukselta, että sen tulee muuttaa kantansa, että sen tulee luopua nykyisestä kanssarikollisasenteesta ja omaksua päättävän kannan, että Vietnamin kansan tulee saada valita oman kansallisen, sosiaalisen ja taloudellisen elämänsä itsemääräämisperiaatteiden parhaitten perinteiden mukaisesti."

Tämä päätöslauselma hyväksyttiin helmikuun 19 päivänä Torontossa pidetyssä suuressa konferenssissa, missä oli yli tuhat osanottajaa. Konferenssin keskusteltavana oli "Canadan rooli Vietnamissa".

Osaston tiistaisessa kokouksessa keskusteltiin laajasti CSJn laajennetun toimeenpanevan komitean käsiteltäväksi tulevista sääntöasioista ja muista kysymyksistä. Kaikkiaan käytettiin kokouksessa järjestöasioista yli 20 puheenvuoroa.

Järjestön laajennetun tpkn kokous pidetään huhtikuun lopulla Sudburyssa. Samassa yhteydessä pidetään Vapauden yhtiökokous. Tiistaisessa kokouksessa päätettiin, että Vapauden asioista, joista käytiin yleinen keskustelu pari viikkoa sitten Finnish haalilla pidetyssä lukijain kokouksessa jatketaan keskustelua osaston varsinaisessa kuukausikokouksessa maaliskuun 24 pnä.

Kokouksessa oli parikymmentä osanottajaa. Puhetta johti Aimo Mäki.

Naistenkerhon kokous maanantaina

Sudburyn naistenkerhon kokous on Finnish haalilla maanantaina, maaliskuun 7 päivänä, kello 7.30 illalla. Kaikki mukaan, please. — I.

Alerts-Visan kokous 10. pnä

Edellisen kokouksen päätöksen mukaisesti pidetään Alerts-Visan kokous Finnish haalilla torstaina, tk. 10 pnä kello 8 illalla. — K.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Alerts-Visan bingo 17 pnä

Urheiluväki tulee järjestämään tk. 17 pnä. Finnish haalilla pidettävän kevät-bingon. Se on ainoa tilaisuus tällä kevättalvella Alerts-Visalta sillä toimintaohjelmamme on hahmoiteltu tästä eteenpäin ja se näyttääkin hyvin eloisalta.

Osa seurojemme jäsenistä parhaillaan harjoittelee näytöskappaletta joka esitetään Toronto-ssa huhtikuussa pidettävissä näytelmä festivaaleissa. Samoin on voimistelu päiväjärjestyksessä. Lisäksi on monta muuta tehtävää ennen kesän tuloa.

Pidetäänpä kuitenkin tämä rattoisa bingotilaisuus mielessä ja mennään oikein joukolla sinne.—K.

Naisilla oli hyvät talkoot

Naisilla oli keskiviikkona iltapäivällä Finnish haalilla hyvät talkoot, mikäli oikkulinnut ovat asiasta viserränneet. Talkoisiin osallistui Vilma, Sofia, Ida, Alina, Senja, Impi ja Rauha sekä pannukakkukuskina Hilja ja piirakkamestarina Hilda.

Työn kohteena oli se virkatuista osista tehtävä hieno vuodepeite jonka valmistamiseen on pitkien iltapuhteiden aikana osallistunut toista kymmentä uutteraa naista. Tällä kertaa tulee tästä peitteestä entistä muhkeampi. Aikaisempina vuosina on sellaisen laitoksen valmistamiseen käytetty vähän yli 180 virkattua osaa. Nyt niitä tulee kaksisataa. Palat on jo kaikki virkattu ja keskiviikkoisissa talkoissa ryhdyttiin kokoamaan tätä hienoa käsityötä mikä vaikuttaa paremminkin taidetuotteelta.

Pikkulintujen viserryksen perusteella tuntuu myös siltä, että arvokas "Kolmen siskon täkki" (comforter) on jo valmistunut.

Miehetkään eivät ole olleet jouten koska haalin "käsityönurkkaan" oli ilmaantunut uusi ja komea pihatuoli. Pikkulintu lensi kuitenkin pois ennen kuin saatiin tiedoksi tuolin tekijän nimi.

"Veneveistämöllä" on ollut hiljaista kaiketi touhuksi panon edellä, mutta varmaa kuitenkin on, että mestareina häärivät Kassu ja Anton saavat tämän arvokkaan lahjavoiton valmiiksi hyvissä ajoin ennen kevätmarkkinoita.

Vissien huhupuheiden perusteella voidaan odottaa, että lisää käsitöitä valmistuu pian etenkin naisilta — miten lienee sitten meidän miespoloisten työtulosten laita?

— Makkaratikun veistäjä.

Chelmsfordin lakko voi laajentua

Chelmsford. — Täkäläisen Composite (Chelmsford District Composite School) työläisten (opettajat eivät lukeudu heihin) viikon alussa aloittama lakko voi laajentua koko Sudburyn aluetta käsittäväksi. Lakon takana on Canadian Public Employees järjestö mikä pyrkii järjestämään koululaitoksen ei-opettaja työläisiä.

Tiistaina lakkoutuneet työläiset joita on 20, syyttävät, että mainitun koulun hallinto on kieltänyt heiltä oikeuden union perustamiseksi.

Koulun edustalle järjestettiin lakkovahdit tiistaina. Noin kaksi kolmannesta laitoksen 980:sta oppilaasta jäi pois koulusta keskiviikkona siksi kun bussiajurit kieltäytyivät menemästä lakkovahtilinjan läpi.

Lakkolaisista on 16 talonmiehen tehtävissä toimivaa henkilöä ja 6 virastotyöläistä. Koululautakunnan sanotaan vedonneen Ontarion työsuhdelain 89:een pykälään, minkä perusteella kouluhallinnoilla on oikeus olla tunnustamatta uniota. Koululautakunnan toimesta ei ole selitetty miksi se vetosi mainittuun pykälään ja kieltäytyi työläistensä union tunnustamisesta.

Ilmoitus Suomen eduskuntavaalien toimittamisesta

Suomen Ottawassa oleva suurlähetystö ilmoittaa täten, että kansanedustajain vaalit toimitetaan edustuston kansliassa virka-aikana 7. — 17. 3. 1966 välisenä aikana.

Äänestykseen tarvitaan vaaliote asianomaiselta vaalilautakunnalta Suomesta. Sen hankkiminen on äänioikeutetun oma asia.

15 kmn reikä maan uumeniin

Kuolan niemimaalla aloitetaan tänä vuonna 15 kilometrin syvyyteen kohti maan keskipistettä tunkeutuvan aukon poraaminen. Neuvostoliiton tiedemiehet ovat kehittäneet menetelmän jolla näin suuri syvyys voidaan saavuttaa 5—6 vuoden kuluttua.

Toinen yhtä syvä aukko maan uumeniin poratan Azerbaidshanin öljyalueelta ja kolmas Tyynen valtameren rannikolla. Aukkojen poraamisella pyritään saamaan maan pinnalle näytteitä tähän saakka saavuttamattomista maakerroksista.

Törkeä ajuri jätti kuoliaaksi ajamansa uhrin kadulle

Viikon alussa Sudburyn alueella tapahtuneessa kahdessa auto onnettomuudessa kuoli kolme miestä ja loukkaantui kaksi muuta.

Levackin maantiellä noin 3 mailin päässä Levackista, kuoli kello 12.30 tiistaiaamuna tapahtuneessa kahden auton yhteenajossa isä ja poika: 46-vuotias Louis Lacroix, Cartierista, Ont. ja 21-vuotias Gabriel Lacroix, Cartierista. Vanhempi Lacroix työskenteli CPRn palveluksessa. Hänen poikansa oli kaivosmies.

Sunnuntaina, noin kello 10 illalla surmasi eräs onnettomuuspaikalta paennut autonajuri Kathleen kadulla 59-vuotiaan putkityöläisen, Maurice McHugh'in, 357 Bessie Avenuelta, Sudburysta.

Poliisien antamien tietojen mukaan McHugh oli kävelemässä Kathleen kadun poikki etelästä pohjoiseen Bessie Avenuen lähettyvillä kun eräs länttä kohti menossa ollut auto iski hänet kuoliaaksi. Auto poistui poliisien kertoman mukaan pysähtymättä onnettomuuspaikalta. McHugh sai useita vammoja, mukaanlukien päävammoja, ja kuoli ilmeisesti paikalla. Hänet vietiin Lougheedin ambulanssilla St. Joseph sairalaan missä todettin, että hän oli kuollut.

Levackin tiellä tapahtuneessa autojen yhteenajossa loukkaantui 17-vuotias Monique Carriere Sudburysta ja toista autoa ajanut 27-vuotias Larry Williamson Azildasta. Williamson oli onnettomuuden sattuessa yksin autossaan.

Poliisien kertoman mukaan Lacroixin auto kääntyi itää kohti menossa olleen Williamsonin ajokaistalle.

Vähäluminen ja leuto helmikuu

Helmikuun aikana satoi Sudburyssa ainoastaan 3.4 tuumaa lunta. Näin vähälumista helmikuuta ei ole täällä ollut sitten vuoden 1935, jolloin saatiin sitä valkoista ainetta vain 3.1 tuumaa. Helmikuun normaaliannos lunta on 14.2 tuumaa. Viime vuoden helmikuussa sitä saatiin peräti 26.1 tuuman vahvuudelta.

Helmikuun pakkasetkaan eivät olleet ylettömän kovia. Tosiasiassa keskilämpö oli 14.8 astetta, eli 3.8 astetta normaalia korkeampi ja 7 astetta korkeampi kuin viime vuoden helmikuussa.

Kuun lämpimämpänä päivänä nousi lämpömittari 41:een asteeseen ja laski kylmimpänä (helmik. 18 pnä) 24 asteeseen alapuolelle nollan. Helmikuussa on joskus ollut 30—40 asteen pakkasia — alapuolella nollan.

Sadevettä saatiin helmikuussa .57 tuumaa, eli neljä kertaa normaalimäärän, mikä on .13 tuumaa. Kymmenen päivän aikana lämpömittarien elohopeat laskivat alapuolelle nollan ja kahdeksana päivänä nousivat 32:een asteeseen (jäätymispisteen yläpuolelle) ja sitä ylemmäksi. Tammikuun loppuun mennessä oli Sudburyssa saatu tämän talven aikana 60.34 tuumaa lunta. Kun siihen lisätään helmikuun lumi (3.4 tuumaa) niin tämäntalvisen lumen vahvuus on yhteenlaskien 63.7 tuumaa — mitä ei kuitenkaan ole enää juuri missään nähtävissä.

Jälleen natsismin ilmaus L-Saksassa

Bonn. — Mynchenin poliisi etsii kolmea nuorukaista, joita epäillään syyllisiksi kaupungin juutalaisen hautausmaan häpäisyyn viime tiistaina. Tapaus on toiseksi törkein Saksassa kahdeksaan kuukauteen sattuneista vastaavanlaisista rikkomuksista.

Neljäkymmentä hautakiveä kaadettiin kumoon, jotka iskettiin rikki ja toisia vaurioitettiin pahoin Mynchenin juutalaisella hautausmaalla viime tiistaina, ilmoitti poliisi perjantai-iltana. Silminnäkijöiden mukaan syylliset olivat nuorukaisia.

Viime heinäkuussa Bambergin juutalaisen hautausmaan hautakiviä töhrittiin hakaristeillä ja natsien iskulauseilla. Tapaus johti laajaan hakaristien töhrintäaaltoon, joka oli pahin, mitä Länsi Saksassa on sattunut sodan jälkeen. Bambergin hautausmaan tihutyöntekijä, 20-vuotias entisen SS-upseerin poika, vangittiin myöhemmin.

Mynchenin poliisi ei usko juutalaisvastaisuuden olevan syynä tiistain tapaukseen. — Kyseessä lienee huliganismi. Nuorukaiset olivat luultavasti humalassa. Tämähän sattui laskiaistiistaina, joka on karnevaalijuhlallisuuksien huipentuma, selitti poliisin edustaja.

Juutalaisneuvoston pääsihteeri Hendrik van Dam totesi kuitenkin lauantaina, että "tapauksella täytyy olla jokin vaikutin".

TILATKAA VAPAUS!

Suu- ja sorkkatauti tarttui opettajaan

Kööpenhamina. — Tanskalainen opettajatar on Kalvehavessa Etelä-Sjellannissa saanut suu- ja sorkkatautitartunnan.

Tauti raivoaa juuri tällä alueella erikoisen voimakkaasti ja satoja eläimiä on jouduttu teurastamaan. Sunnuntaina päätettiin lopettaa Stensbygaardin kartanon 300-päinen rotukarja, jonka arvo on noin 800,000 kruunua.

Ihmiset saavat suhteellisen harvoin tartunnan tästä taudista.

Kaikkialla Tanskassa on karjakoeasemat suljettu vierailijoilta. Sveitsistä on Tanskaan saatu 500 l suu- ja sorkkatautirokotetta, josta 300 l on jo käytetty ja samalla on tilattu 300 l lisää.

Monet merkit viittaavat siihen, että Etelä-Sjellannissa raivoava suu- ja sorkkatautiepidemia on peräisin siitä laitoksesta, joka taistelee suu- ja sorkkatautia vastaan.

Tanskan valtion eläinlääketieteellisessä virustutkimuslaitoksessa Lindholmin saarella, joka sijaitsee Mönin ja Kalvehavenin välillä, on juuri aloitettu saman viruksen viljely, joka on aiheuttanut tällä hetkellä raivoavan kulkutaudin. Laitoksen esimies tri E. Michelsen sanoi, että virus on kaikesta päättäen levinnyt saarelta Sjellantiin.

"Olemme huolehtinet kaikista varotoimista, mutta yksi molekyyli on kooltaan aionastaan 1/500,000 millimetriä, ja on mahdotonta todeta niiden leviämistä, vaikka me työskentelemme hermeettisesti suljetussa huoneessa ja vaihdamme vaatteita ulos mentäessä", hän kertoi.

"Tilanne on hyvin valitettava niiden manviljelijöiden vuoksi joiden eläimiä tauti on kohdannut. Samaa voidaan sanoa työtovereistani, jotka ovat tehneet loistaava tutkimus- ja tuotantotyötä", lopetti esimies.

Soutuveneellä yli Atlantin

Lontoo. — Kaksi englantilaista koettaa ylittää Atlantin soutuveneellä. Matka on 4,800 km ja sen on soutuveneellä tehnyt kerran aikaisemmin kaksi norjalaista. Tämä tapahtui 70 vuotta sitten.

Englantilaiset 29-vuotias entinen laskuvarjojääkäri John Houare ja 34-vuotias lehtimies David Joynstone ilmoittivat matkustavansa Yhdysvaltoihin ensi kesäkuussa ja aloittavansa soutumatkansa Bostonista Massachusettsista.

Viitoset

East London Etelä-Afrikka. — Afrikkalainen nainen, rouva Nogei Gquzulu, synnytti viime lauantaina East Londonissa Etelä-Afrikassa viitoset. Nämä ovat Etelä-Afrikan ensimmäiset eävänä syntyneet viitoset. Viitoset painoivat yhteensä 10,5 kg.

Äidin ja keskosina syntyneiden viitosten — kolme poikaa ja kaksi tyttöä — kerrotaan voivan hyvin. Viitoset syntyivät luonnollisella synnytyksellä 70 minuutin kulessa.

Rouva Gquzulu on kotoisin Kentanin kylästä Tanskeista ja hänen miehensä ansaitsee 8 randia (noin $12) viikossa eräässä voimalassa.

Klondykea rikkaampi

Moskova — Kaivostyöt on aloitettu yhdessä maailman rikkaimmista kultakaivoksista, joka sijaitsee Kyzylkumin autiomaassa Uzbekistanin neuvostotasavallassa

Neuvostoliittolaislehti Komsomolskaja Pravda kirjoitti sunnuntaina, että kultakenttä, joka löydettiin joitakin vuosia sitten, on suurempi kuin viime vuosisadalla löydetty Klondyken kultakenttä, ja se vetää vertoja Etelä Afrikan kultakentille. Kulta on noin 2—3 metrin syvyydellä.

Lehti ei kertonut löydön kultapitoisuutta, mutta kirjoituksessa sanottiin asiantuntijoiden pitävän kultakenttää ehtymättömänä.

LÄMPIMÄSTI TERVEHDIMME
KAIKKIA TYÖLÄISNAISIA
KANSAINVÄLISEN
NAISTENPÄIVÄN JOHDOSTA!

Toimikaamme entistä tarmokkaammin rauhan, paremman elämän ja tasa-arvoisuuden puolesta!

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO
VANCOUVER, BRITISH COLUMBIA

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljy...
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
HALLIDAY TALOJA, KESÄASUNTOJA JA AUTOVAJOJA
Suosittuja Kyanize maaleja halvalla
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

MAITOTUOTANTO KORKEALLE
COCK O' THE NORTH
maitokarjan laaturehuseoksilla
Ne todella valmistetaan luotettavista ravintoaineista tarkkojen kaavojen mukaan, että ne pitävät tuotannon mahdollisimman korkealla kutakin rehukustannusdollaria kohden.

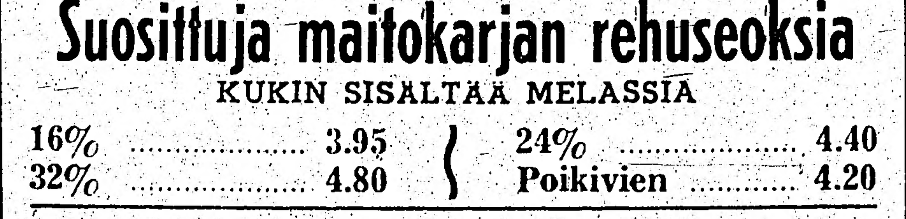

Valmistetaan huolella omassa myllyssä laatuaineista
Suosittuja maitokarjan rehuseoksia
KUKIN SISÄLTÄÄ MELASSIA

16%	3.95	24%	4.40
32%	4.80	Poikivien	4.20

24% VASIKAN ALOTTAJA jauhoina tai pelletteinä 5.60
20% VASIKANKASVATTAJA 5.00
MAIDON SIJAINEN JAUHO 4.85
Ylläolevat hinnat 100 paunalta
SUOMALAINEN PALVELU
Edward Grain LTD.
Suosittuja rehuseoksia — Viljaa ja suolaa
Sisäkukkien hoitoaineita
PUHELIN 675-6421
COCK O' THE NORTH FEEDS 66 ELM ST. WEST SUDBURY

AUTO- JA TROKIJOUSIEN PALVELU
- KAARRETAAN
- KORJATAAN
- EKSPERTTITYÖ
- NOPEA PALVELU

WOROBECK Spring Service
Puh. 675-8492
118 Regent St. S. Sudbury

HALUTAAN
MAJAVAN SAUKON KETUN kalastajanäädän (Fisherin) BIISAMIN turkisnahkoja
HETI
täyttääksemme suuria tilauksia
Maksamme niin korkean kuin **$30.00 hinnan** hyvästä majavan nahasta
VALENSKY RAW FURS
Puh. 673-6592, kot. 675-7204
119 Cedar St. Sudbury

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä

Anistipat ...... 75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke .. 2.00 & 3.00
Astmapillerit 50-2.75
Astmapillerit, parempia .. 50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa 5.00
Diana-tipat 1.59
Ekseema salvaa lapsille ... 1.50
Ekseema-salva 1 uns. 1.25
2 uns. 2.00
Eurooppalaiset kuumelasit .. 1.49
Eetteri valeriaan .... 75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapsellit 1.75
Hoffman-tipat .. 60c, 1.15 & 2.25
Hermolääke ...... 1.50 & 2.75
Hotapulveria .. 12-1.25 — 24-2.25
Hilsetystauti (Psoriasis) voidetta...... 8 uns. pullo. 5.50
Harmaasalva .... .75
Hermo- ja unipillerit 1.50 & 2.50
Hilsetystautisalva 3.27
Jodisalva 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin .... pullo 3.50
Kolikkitipat .... 65c, 1.25 & 2.25
Kamferttisprii .. 60c, 1.15 & 2.25
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. 2.50
Kalkkimaitopillerit 100-90c
200-1.75
Kalkkimaitopulverit .. ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.00
Lapamatokapsellit 3.75
Lasten kuumelääke 2.60
Lyijyvesi 75c
Maksa- ja sappilääke 7.00
Männyntervaa 60c
Mikstuura ..... 75c, 1.40 & 2.50
Mentholi- ja kamferttisalvaa 75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo ..... 1.50 & 2.50
Munuaispillerit, parhaat .. 1.49
Mustajuuri, 1 pauna 2.25
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma 1.35
Pantavene "Peppi" kapsellit miehille 2.75
"Pure" Silvikrin hiusvoide 5.00
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) .... tus. 90c—2 tus. 1.65
Päänsärkypillerit (voimakkaita) 100-1.89
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat. 1.75
Pikiöljyä, pullo 75c, $1.50
Riikabalsami ...... 1.00 & 2.00
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit . 30-2.00, 60-3.50
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti 1.00 & 1.69
Reumatismisalva (voimakasta) 2uns. 1.75
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke .... 1.00 & 1.50
Rauta- ja maksakapselit 50-2.49
Salisylaatipillerit ..... pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns. ... 1.25
8 uns. ... 1.90 — 1 p. ... 2.90
Shampoo hilseelle 2.25
Selänkipupillerit 25-3.50
Selänkipulaastarit 1.49
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen 1.69
Sydänvahvistustipat 75c & 1.50
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva .... 50c & 1.00
Suolahappokapselit 50-1.50
100-2.50
Tupakoimisen ehkäisy purukumi 1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak. 1.50
Umpitautipillerit 89c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit 1.00
Vatsalääke ruoansulatushäiriöille, pullo .... 1.50 & 2.00
Verenkiertolääke ..... pullo 4.90
Verenpuhdistuslääke 8 uns. . 1.50
Varmuusesineitä, tus. ..... 1.80, 3 tus. 4.80. Paremmat tus. 3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 23c, 3 p. 39c, 5 p. 55c ynnä 3% Ont. myyntivero Ont. tilauksista
Kari Pharmacy
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury